

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών
— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

2022

Μελέτη απορρόφησης και απασχολησιμότητας αποφοίτων Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών από την αγορά εργασίας

ΙΔΡΥΜΑΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄. Εισαγωγή	2
Α. 1 Μεθοδολογία της έρευνας, πληθυσμός και δείγμα	4
Α. 2 Περιβάλλον Έργου	5
Α.2.1 Η αγορά εργασίας στην Ελλάδα.	5
Α.2.2 Το Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.....	7
Α.2.3 Το γραφείο διασύνδεσης	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄. Αποτελέσματα	9
Β.1 Δημογραφικά στοιχεία.....	9
Β.2 Εκπαίδευση	12
Β.3 Απασχόληση/ Εργασιακή Κατάσταση	34
Β.3.1 Απασχολούμενοι	34
Β.3.2 Άνεργοι.....	42
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄. Συμπεράσματα	46

Επιτελική σύνοψη

Η συγκεκριμένη μελέτη υλοποιείται εντός της Πράξης με τίτλο «Γραφείο Διασύνδεσης Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5079934, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ. Προβλέπεται στο πλαίσιο συγκεκριμένου πακέτου εργασίας της πράξης, να εκπονηθούν περιοδικές μελέτες και να υλοποιηθούν έρευνες πεδίου (surveys, focus groups) σε σχέση με τις συνθήκες απασχόλησης των αποφοίτων και την αξιολόγηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων των προγραμμάτων σπουδών στα οποία συμμετείχαν σε σχέση με τις ανάγκες και τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Τα εργαλεία συλλογής δεδομένων, βασίζονται σε πρότυπα που ακολουθεί η Εθνική Αρχική Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘΑΑΕ), ώστε να έχουν ιδρυματική και εθνική προστιθέμενη αξία. Συνολικά θα δημιουργηθούν τρεις Ιδρυματικές Μελέτες για την απασχολησιμότητα των αποφοίτων του ΕΚΠΑ. Επιπροσθέτως, θα δημιουργηθεί σε επίπεδο κάθε τμήματος και προπτυχιακού προγράμματος σπουδών μία τουλάχιστον μελέτη για την απασχολησιμότητα των αποφοίτων του και την αποτίμηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων και των επαγγελματικών δεξιοτήτων που απέκτησαν οι απόφοιτοι του κάθε Τμήματος κατά την διάρκεια της φοιτητής τους.

Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι να καταγράψει, να εξετάσει και να αναλύσει το βαθμό απορρόφησης των αποφοίτων του ΕΚΠΑ από την αγορά εργασίας. Επιπλέον, η μελέτη αναλύει τα ευρήματα που προκύπτουν από την έρευνα, συνοψίζει τα αποτελέσματά της και προχωρά στο σχολιασμό των συμπερασμάτων που προκύπτουν. Στόχος της έρευνας είναι να παρέχει την απαραίτητη πληροφορία που χρειάζεται το ΕΚΠΑ ώστε να προβεί στην προσαρμογή των εκπαιδευτικών του προγραμμάτων με σκοπό να ενισχύσει το βαθμό απορρόφησης των αποφοίτων του από την αγορά εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄. Εισαγωγή

Το πανεπιστήμιο σήμερα αποτελεί έναν από τους ακρογωνιαίους λίθους της σημερινής κοινωνίας της γνώσης και το ειδικευμένο εργατικό δυναμικό αποτελεί ένα από τα κύρια ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα μιας χώρας σε έναν παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον. Ωστόσο,

για τους αποφοίτους των πανεπιστημιακών σχολών όσο και για τους εργοδότες, υπάρχει ελάχιστη κατανόηση του τρόπου με τον οποίο ένα πτυχίο αποτελεί το μέσο για πρόσβαση στην αγορά εργασίας και μετέπειτα για μια επιτυχημένη καριέρα. Όπως έχει άλλωστε επισημανθεί, ο τρόπος σύνδεσης μεταξύ της ανώτερης εκπαίδευσης και της αγοράς εργασίας είναι αρκετά πολύπλοκος.

Το ενδιαφέρον για τη σύνδεση του εκπαιδευτικού συστήματος με την αγορά εργασίας έχει ενισχυθεί ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια καθώς η μείωση της απασχόλησης που σημειώθηκε με την έναρξη της χρηματοπιστωτικής κρίσης ενίσχυσε την αναντιστοιχία προσφοράς και ζήτησης ανθρώπινου δυναμικού και δεξιοτήτων στην ελληνική αγορά εργασίας. Επιπλέον, η ραγδαία πρόοδος στην τεχνολογία, η αλλαγή των δημογραφικών στοιχείων των εργαζομένων καθώς και ο παγκόσμιος οικονομικός ανταγωνισμός αποτελούν στοιχεία που προκαλούν αλλαγές στο εθνικό και παγκόσμιο περιβάλλον και θέτουν νέες προκλήσεις για την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Το ζήτημα λοιπόν της προσαρμογής του εκπαιδευτικού συστήματος, και μάλιστα αυτού της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, στα νέα αυτά δεδομένα που διαμορφώνονται προβάλλει ως μια μεγάλη πρόκληση.

Για την αποτελεσματική αντιμετώπιση αυτής της πρόκλησης ιδιαίτερα σημαντική κρίνεται η κατανόηση των χαρακτηριστικών της σχέσης εκπαίδευσης και αγοράς εργασίας. Η μελέτη αυτή έρχεται να συμβάλλει στον παραπάνω στόχο καθώς έχει ως σκοπό να διερευνήσει την κατάσταση και το είδος απασχόλησης καθώς και τους τρόπους ένταξης των αποφοίτων στην αγορά εργασίας. Επιπλέον, διερευνά την επιπλέον εκπαίδευση που έχουν λάβει οι απόφοιτοι του ΕΚΠΑ, την αποτίμησή τους σχετικά με τα μαθησιακά αποτελέσματα των προγραμμάτων σπουδών, τις δεξιότητες που ανέπτυξαν κατά τη διάρκεια των σπουδών όσο και τη συνολική τους ικανοποίηση αναφορικά με το πρόγραμμα σπουδών που ακολούθησαν.

Η μελέτη αυτή θα μπορέσει να αποτελέσει ένα χρήσιμο εργαλείο για τους απόφοιτους ώστε να μπορούν να βοηθηθούν κατά την εργασιακή τους ένταξη, θα δράσει επικουρικά στον επαγγελματικό προσανατολισμό και την επιλογή της κατάλληλης σχολής από τους υποψηφίους της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης αλλά και θα συνδράμει το ίδιο το Πανεπιστήμιο στη βελτίωση της προπτυχιακής εμπειρίας των φοιτητών του. Τέλος η έρευνα που πραγματοποιήθηκε θα μπορούσε να αποτελέσει την αφορμή ώστε το πανεπιστήμιο να ενισχύσει τους δεσμούς του με

τους αποφοίτους του μέσω της ιχνηλάτησης της πορείας τους από τη στιγμή της αποφοίτησής τους και να βοηθήσει την ανάπτυξη ενός συλλόγου αποφοίτων.

A. 1 Μεθοδολογία της έρευνας, πληθυσμός και δείγμα

Προκειμένου να διερευνηθούν τα πεδία-αντικείμενα της μελέτης, σχεδιάστηκε ένα ειδικά διαμορφωμένο ερωτηματολόγιο από τους συμβούλους σε συνεργασία με την ομάδα έργου. Ως βάση χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο που είχε χρησιμοποιηθεί σε παλαιότερες μελέτες του Πανεπιστημίου. Το ερωτηματολόγιο αυτό επικαιροποιήθηκε ενώ νέες ερωτήσεις προστέθηκαν ώστε να είναι συμβατό με τις τρέχουσες εξελίξεις και τις ανάγκες που αντιμετωπίζει το Πανεπιστήμιο σήμερα. Κύριος σκοπός του ερωτηματολογίου ήταν να αποτυπώσει τις στάσεις και τις αξιολογήσεις των αποφοίτων όσον αφορά τις σπουδές τους και να καταγράψει την επαγγελματική τους πορεία. Το ερωτηματολόγιο περιελάμβανε ερωτήσεις σχετικά με: α) τα δημογραφικά στοιχεία των αποφοίτων β) την εμπειρία των αποφοίτων σχετικά με τις σπουδές τους γ) την κατάσταση απασχόλησης των αποφοίτων σήμερα καθώς και δ) τα εκπαιδευτικά προγράμματα που έχουν παρακολουθήσει.

Το ερωτηματολόγιο μπορούσε να συμπληρωθεί μεταξύ 07/09/2022 και 25/09/2022. Ένας σύνδεσμος με το ερωτηματολόγιο προωθήθηκε στους συμμετέχοντες στην έρευνα μέσω διάφορων καναλιών κοινωνικής δικτύωσης (π.χ. facebook, LinkedIn) καθώς και μέσω των γραμματειών του κάθε τμήματος στα διαθέσιμα e-mail των αποφοίτων. Το ερωτηματολόγιο μπορούσε να απαντηθεί ανώνυμα και η συμμετοχή στη μελέτη ήταν εθελοντική χωρίς να παρέχεται κάποιου είδους αμοιβή. Το σύνολο των συμμετεχόντων στην έρευνα ήταν 3070.

Όσον αφορά την επιλογή του δείγματος, χρησιμοποιήσαμε την απλή τυχαία δειγματοληψία από ξεχωριστές υποομάδες (τμήματα). Συγκεκριμένα, μέσα από το σύνολο των συμμετεχόντων στην έρευνα, επιλέξαμε ένα δείγμα διατηρώντας την αναλογία του πληθυσμού των αποφοίτων κάθε τμήματος ως προς τον συνολικό πληθυσμό των αποφοίτων. Απαραίτητη προϋπόθεση ήταν ότι γνωρίζαμε την ποσοστιαία αναλογία κάθε κατηγορίας (τμήματος) ως προς το συνολικό πληθυσμό των αποφοίτων έτσι ώστε να διατηρήσουμε την ίδια αναλογία στο τελικό δείγμα της μελέτης. Η επιλογή του δείγματος έγινε με τη βοήθεια του excel χρησιμοποιώντας κατάλληλους αλγορίθμους τυχαίων αριθμών (random number generators) για κάθε υποομάδα.

Ως αποτέλεσμα των συντονισμένων και συνδυασμένων ενεργειών του γραφείου διασύνδεσης και των γραμματειών των τμημάτων, κάθε τμήμα εκπροσωπήθηκε αναλογικά με εξαίρεση το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης καθώς το πλήθος των διαθέσιμων παρατηρήσεων δεν επαρκούσε για την αναλογική εκπροσώπηση του. Το τελικό αναλογικό δείγμα που προέκυψε από το πλήθος των διαθέσιμων παρατηρήσεων ήταν N=966.

Επιπλέον της συγκεκριμένης μεθοδολογίας, πραγματοποιήθηκε Focus Group για να συλλεχθούν πληροφορίες από αντιπροσωπευτικούς αποφοίτους του τμήματος με σκοπό την καταγραφή, την οριστικοποίηση καθώς και την επιπλέον παροχή ποιοτικών δεδομένων που αφορούσαν την αξιολόγηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων των προγραμμάτων σπουδών. Το focus group υποστηρίχθηκε από ειδικά σχεδιασμένο ερωτηματολόγιο το οποίο βοήθησε τους ερευνητές και τους συμμετέχοντες να εστιάσουν τη συζήτηση σε συγκεκριμένες θεματικές ενότητες. Στο focus group χρησιμοποιήθηκαν ως επί το πλείστον ανοιχτές ερωτήσεις που σχεδιάστηκαν για να προκαλέσουν πλούσιο διάλογο μεταξύ των συμμετεχόντων και των συντονιστών. Όσον αφορά τη διενέργεια του focus group χρησιμοποιήθηκε η τεχνική της δομημένης συνέντευξης έτσι ώστε οι απαντήσεις των συμμετεχόντων να μπορούν εύκολα να τοποθετηθούν σε παρόμοιες κατηγορίες.

A. 2 Περιβάλλον Έργου

A.2.1 Η αγορά εργασίας στην Ελλάδα.

Πριν από το σοκ της πανδημίας COVID-19, η αγορά εργασίας της Ελλάδας ανέκαμψε μετά από χρόνια υψηλής ανεργίας. Τα τελευταία χρόνια, η αύξηση της απασχόλησης μείωσε τα υψηλά ποσοστά ανεργίας και τα εισοδήματα αυξανόταν. Ωστόσο, το σοκ της πανδημίας COVID-19 οδήγησε σε προσωρινή αλλά εξαιρετικά έντονη πτώση της παραγωγής, οι νέες προσλήψεις πάγωσαν ενώ αρκετοί εργαζόμενοι άρχισαν να μένουν εκτός απασχόλησης.

Σήμερα η αγορά εργασίας φαίνεται να ανακάμπτει καθώς παρά τη δύσκολη οικονομική συγκυρία, σύμφωνα με την τελευταία έρευνα Εργατικού Δυναμικού επίσης ΕΛ.ΣΤΑΤ. το α' τρίμηνο του 2022 το ποσοστό ανεργίας εμφανίστηκε βελτιωμένο και διαμορφώθηκε σε 13,8% έναντι 17,1% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2021. Ενθαρρυντικό είναι το γεγονός ότι ο αριθμός των απασχολούμενων αυξήθηκε και το α' τρίμηνο του 2022 και μάλιστα με αξιόλογο ρυθμό 11,6% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2021.

Οι τομείς με τον μεγαλύτερο αριθμό εργαζομένων είναι οι τομείς των υπηρεσιών καθώς και των πωλήσεων. Επίσης οι τομείς που ακολουθούν θετική πορεία και παρατηρείται η μεγαλύτερη αύξηση εργαζομένων είναι η μεταποίηση, οι μεταφορές, η δημόσια διοίκηση και η εκπαίδευση. Μεγάλος αριθμός θέσεων εργασίας επίσης προσφέρεται στον τομέα του τουρισμού.

Από την εμπειρία του συμβούλου προκύπτει ότι μεγάλη ανάπτυξη παρουσιάζει ο κλάδος της τεχνολογίας, της ενέργειας/ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, του ηλεκτρονικού εμπορίου, της πληροφορικής, των τροφίμων, των υπηρεσιών υγείας και του φαρμάκου ενώ το 2022 σημαντική ανάπτυξη παρουσίασε ο τουρισμός. Σε πτωτική πορεία κατά τα τελευταία έτη βρίσκεται ο κλάδος του καπνού- τσιγάρου, οι τεχνικές εταιρείες και οι εκδόσεις περιοδικών.

Το γεγονός ότι οι αλλαγές που έφερε η πανδημία στον εργασιακό τομέα ήρθαν για να μείνουν και ότι για να μπορέσουν οι εταιρείες να ακολουθήσουν αυτές τις τάσεις χρειάζονται τους απαραίτητους τεχνολογικούς πόρους και τις ανάλογες εφαρμογές, προσδίδει στον κλάδο της τεχνολογίας και πληροφορικής δυναμική σε βάθος χρόνο και τον καθιστά κύριο προορισμό για πολλούς νέους πτυχιούχους. Για παράδειγμα η τεχνητή νοημοσύνη έχει διεισδύσει σε όλους τους κλάδους και πλέον η ζήτηση για ανθρώπους που διαθέτουν σχετικές δεξιότητες ξεπερνά την προσφορά. Ταυτόχρονα, υψηλή ζήτηση για προσωπικό παρατηρείται για θέσεις προγραμματιστών γενικά. Επίσης, καθώς οι επιχειρήσεις συλλέγουν και χρησιμοποιούν όλο και περισσότερα δεδομένα, ζήτηση παρουσιάζεται στην αγορά εργασίας για data scientists, και μηχανικούς analytics.

Γενικότερα, υψηλή ζήτηση παρατηρείται για στελέχη διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού, στελέχη των τμημάτων εφοδιαστικής αλυσίδας, στελέχη οικονομικών διευθύνσεων, όπως επίσης για στελέχη πωλήσεων και digital marketing.

Η πανδημία φαίνεται πως επηρέασε τον τρόπο με τον οποίο οι εταιρείες αντιλαμβάνονται τη σημασία του ταλέντου και το πώς αυτό μπορεί να αποτελέσει καθοριστικό παράγοντα για τη βιωσιμότητα μιας εταιρείας γεγονός που οδήγησε σε αύξηση της ζήτησης στελεχών ανθρωπίνου δυναμικού.

Επίσης, καθώς οι αγοραστικές συνήθειες συνεχίζουν να εξελίσσονται, οι εταιρίες πλέον έχουν περισσότερες πιθανότητες να προσεγγίσουν πελάτες μέσα από email, videos, τα μέσα

κοινωνικής δικτύωσης και τις μηχανές αναζήτησης γεγονός που δημιουργεί ζήτηση για στελέχη ψηφιακού marketing.

Αντίστοιχα υψηλή ζήτηση διαμορφώνεται για εργαζομένους που πλαισιώνουν τα τμήματα της εφοδιαστικής αλυσίδας. Καθώς το εμπόριο έχει επηρεαστεί σημαντικά από την πανδημία - οι αγορές on-line έχουν αυξήσει τις ανάγκες για παραδόσεις προϊόντων στον τελικό καταναλωτή και η ενεργειακή κρίση αυξάνει κόστη και μειώνει τη διαθεσιμότητα μέσων - οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις για τη διανομή των προϊόντων τους αυξάνονται, όπως και η ζήτηση στελεχών με σχετικές δεξιότητες.

Σήμερα παρατηρούμε ότι η αγορά αλλάζει και απαιτούνται νέες στρατηγικές και προσαρμοστικότητα τόσο από την πλευρά των εργαζομένων όσο και από την πλευρά των εργοδοτών, ενώ καθημερινά όλο και περισσότερες εταιρείες αναφέρουν ότι δεν μπορούν να βρουν το κατάλληλο προσωπικό και οι θέσεις παραμένουν κενές για μεγάλα χρονικά διαστήματα.

Καθώς η οικονομία φαίνεται να ανακάμπτει υποστηριζόμενη από νέες δραστηριότητες και τρόπους παραγωγής, αναμένεται να προκύψουν νέες ευκαιρίες στις οποίες οι εργαζόμενοι που θα έχουν την ανάλογη ειδίκευση αλλά και τις κατάλληλες ψηφιακές και συμπεριφορικές δεξιότητες θα βρίσκονται σε πλεονεκτική θέση να έχουν πρόσβαση σε αυτές. Διασφαλίζοντας ότι το εργατικό δυναμικό διαθέτει τις επαγγελματικές δεξιότητες οι οποίες θα βασίζονται σε μια ισχυρή εκπαίδευση, αυτό θα συμβάλει θετικά στην απασχολησιμότητα του εργατικού δυναμικού όπως επίσης και στη βελτίωση της γενικής ευημερίας.

A.2.2 Το Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (συντομογραφία: ΕΚΠΑ), το οποίο συνήθως αναφέρεται απλώς και ως Πανεπιστήμιο Αθηνών, αποτελεί ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα με έδρα την Αθήνα. Σήμερα το ΕΚΠΑ χωρίζεται σε 9 σχολές και 43 τμήματα.

Κύρια αποστολή του ΕΚΠΑ είναι να παράγει και να μεταδίδει τη γνώση με την έρευνα και τη διδασκαλία, να συμβάλει στη δια βίου μάθηση, να αναπτύσσει την κριτική ικανότητα και τις δεξιότητες των φοιτητών και να μεριμνά για την επαγγελματική ένταξη των αποφοίτων του. Επιπλέον, έχει ως αποστολή να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας και των

επαγγελματικών πεδίων όπως επίσης να συμβάλει στη διαμόρφωση υπεύθυνων πολιτών, ικανών να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις όλων των πεδίων των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων με επιστημονική, επαγγελματική και πολιτιστική επάρκεια.

Για το έτος 2022, σε μία από τις πλέον σημαντικές παγκόσμιες κατατάξεις η οποία αξιολογεί τα Πανεπιστήμια με βάση την απασχολησιμότητα των αποφοίτων και τη φήμη τους στην αγορά εργασίας το ΕΚΠΑ βρίσκεται στις θέσεις 301-500 και πιο συγκεκριμένα στην 304η θέση έχοντας ανέβει 29 θέσεις σε σχέση με την προηγούμενη ανακοίνωση αποτελεσμάτων η οποία πραγματοποιήθηκε το 2020.

Όπως αναφέρουν μεταξύ των άλλων οι υπεύθυνοι της κατάταξης: “Καθένα από τα πανεπιστήμια που κατατάσσονται στα top 550 έχει αποδείξει την ικανότητά του να παράγει αποφοίτους με τις "κοινωνικές δεξιότητες" που απαιτούνται για το σύγχρονο εργασιακό περιβάλλον.” Τα αποτελέσματα της εν λόγω κατάταξης καταδεικνύουν τη σημασία που αποδίδει το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών για την ομαλή μετάβαση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας αλλά και την καταξίωση τους σε αυτή.

A.2.3 Το γραφείο διασύνδεσης

Το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών για την υποστήριξη των φοιτητών και αποφοίτων του και για την αποτελεσματικότερη διασύνδεση τους με την αγορά εργασίας παρέχει ολοκληρωμένες υπηρεσίες συμβουλευτικής σταδιοδρομίας μέσω του Γραφείου Διασύνδεσής του. Το Γραφείο Διασύνδεσης ιδρύθηκε προκειμένου να καλύψει την ανάγκη σύνδεσης της ακαδημαϊκής κοινότητας με την αγορά εργασίας και αποσκοπεί στην παροχή της βέλτιστης κατά το δυνατόν βοήθειας προς τους φοιτητές και αποφοίτους του ΕΚΠΑ που καλούνται να δραστηριοποιηθούν σε ένα ιδιαίτερα ανταγωνιστικό και σύνθετο διεθνοποιημένο περιβάλλον.

Αποστολή του είναι να ενημερώνει τα μέλη του Πανεπιστημίου (φοιτητές, απόφοιτους, ερευνητές και μέλη ΔΕΠ) για θέματα που σχετίζονται με την έρευνα και την εκπαίδευση, με θέματα που σχετίζονται με τους διαθέσιμους οικονομικούς πόρους, καθώς και για πιθανές ευκαιρίες απασχόλησης. Βασικός άξονας των δραστηριοτήτων του Γραφείου αποτελεί και η

παροχή υπηρεσιών συμβουλευτικής για τον σχεδιασμό σταδιοδρομίας, όπως επίσης και προσωπικής υποστήριξης και ενθάρρυνσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'. Αποτελέσματα

Β.1 Δημογραφικά στοιχεία

Το συνολικό πλήθος του δείγματος είναι 966 απόφοιτοι από ένα συνολικό πλήθος 3.076 απαντήσεων από 33 τμήματα του Πανεπιστημίου τα οποία ανήκουν σε 8 σχολές. 65,5% είναι γυναίκες, 31,2% άνδρες ενώ 0,2% δηλώνουν άλλο φύλο.

Τμήμα	Γυναίκα	Άνδρας	Άλλο	Σύνολο
Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης	25	4	0	29
Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	37	2	0	39
Τμήμα Βιολογίας	11	9	0	20
Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	16	1	0	17
Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας	14	1	0	15
Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος	6	6	0	12
Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία	40	1	0	41
Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης	11	7	0	18
Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού	24	17	0	41
Τμήμα Θεατρικών Σπουδών	9	0	1	10
Τμήμα Θεολογίας	10	7	1	18
Τμήμα Ιατρικής	27	31	0	58
Τμήμα Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας	7	4	0	11
Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας	29	12	0	41
Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	7	2	0	9
Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας	11	9	0	20
Τμήμα Μαθηματικών	8	25	0	33
Τμήμα Μουσικών Σπουδών	4	3	0	7
Τμήμα Νομικής	79	30	0	109
Τμήμα Νοσηλευτικής	22	4	0	26
Τμήμα Οδοντιατρικής	12	10	0	22
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών	23	27	0	50
Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών	6	25	0	31
Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης	27	20	0	47
Τμήμα Ρωσικής Γλώσσας και Φιλολογίας και Σλαβικών Σπουδών	6	2	0	8
Τμήμα Τουρκικών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών	4	2	0	6
Τμήμα Φαρμακευτικής	16	5	0	21
Τμήμα Φιλολογίας	53	14	0	67
Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας	24	18	0	42
Τμήμα Φυσικής	5	21	0	26

Τμήμα Χημείας	15	8	0	23
Τμήμα Ψυχολογίας	32	2	0	34
Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης	13	2	0	15

Πίνακας 1. Διάρθρωση δείγματος ανά τμήμα

Από τους συμμετέχοντες ο μέσος όρος ηλικίας είναι 34,3 έτη. Όσον αφορά τη χώρα καταγωγής το 96% έχουν ως χώρα καταγωγής την Ελλάδα, ενώ το 4% προέρχεται από άλλες χώρες.

Χώρα καταγωγής	Σύνολο	Ποσοστό
Ελλάδα	927	96,0%
Αλβανία	11	1,1%
Κύπρος	19	2,0%
Λουξεμβούργο	1	0,1%
Γερμανία	1	0,1%
Ακτή Ελεφαντοστού	1	0,1%
Ισπανία	1	0,1%
Βουλγαρία	1	0,1%
Τσεχία	1	0,1%
Ουκρανία	2	0,2%
Αρμενία	1	0,1%

Πίνακας 2. Χώρα καταγωγής

Αναφορικά με τους συμμετέχοντες που δηλώσαν ως χώρα καταγωγής την Ελλάδα, το 59,4 % έχουν ως τόπο καταγωγής το Νομό Αττικής. Το υπόλοιπο 40,2 % ανέφερε ως τόπο καταγωγής άλλους νομούς της Ελλάδας ενώ το 0,4% δήλωσε τόπο καταγωγής εκτός Ελλάδας.

Από τους απόφοιτους το 98,8% έχει ως πρώτη μητρική γλώσσα την ελληνική γλώσσα. Επιπλέον 51 από τους αποφοίτους (5,28%) ανέφεραν ότι έχουν και δεύτερη μητρική γλώσσα με τη μεγαλύτερη πλειοψηφία να αναφέρει ως 2^η μητρική γλώσσα τα αγγλικά.

1η Μητρική Γλώσσα	Σύνολο	Ποσοστό
Ελληνικά	954	98,8%
Αγγλικά	1	0,1%
Αλβανικά	7	0,7%
Ταγκαλόγκ	1	0,1%
Ισπανικά	1	0,1%
Βουλγαρικά	1	0,1%
Ουκρανικά	1	0,1%

Πίνακας 3. 1^η Μητρική γλώσσα

2η Μητρική Γλώσσα	Σύνολο	Ποσοστό
Αγγλικά	22	43,1%
Αλβανικά	4	7,8%
Πολωνικά	1	2,0%
Ρωσικά	3	5,9%
Γαλλικά	3	5,9%
Ολλανδικά	1	2,0%
Κινέζικα	4	7,8%
Ιταλικά	3	5,9%
Ισπανικά	1	2,0%
Σερβικά	3	5,9%
Τουρκικά	3	5,9%
Ρουμανικά	1	2,0%

Πίνακας 4. 2^η Μητρική γλώσσα

Από το σύνολο των αποφοίτων, η πλειοψηφία τους έχει γεννηθεί στην Ελλάδα (94%) ενώ ακολουθούν χώρες όπως η Κύπρος (2,1 %) και η Αλβανία (0,9 %). Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη χώρα γέννησης των αποφοίτων.

Χώρα Γέννησης	Σύνολο	Ποσοστό
Ελλάδα	908	94,0%
Ελβετία	1	0,1%
Καναδάς	2	0,2%
Αλβανία	9	0,9%
Κύπρος	20	2,1%
Γερμανία	7	0,7%
Αίγυπτος	2	0,2%
Λουξεμβούργο	1	0,1%
Καναδάς	2	0,2%
Μπαχρέιν	1	0,1%
Ισπανία	1	0,1%
Η.Π.Α	3	0,3%
Βουλγαρία	1	0,1%
Ιταλία	1	0,1%
Ηνωμένο Βασίλειο	1	0,1 %
Γαλλία	1	0,1%
Τσεχία	1	0,1%
Αυστραλία	2	0,2%
Ουκρανία	2	0,2%
Αρμενία	1	0,1%
Νότια Αφρική	1	0,1%

Πίνακας 5. Χώρα Γέννησης

Αναφορικά με τη χώρα διαμονής των αποφοίτων, το 91,2 % δήλωσε ότι διαμένει στην Ελλάδα ενώ το 8,8 % δήλωσε ότι διαμένει σε χώρες του εξωτερικού. Από τους αποφοίτους που δήλωσαν ότι διαμένουν στην Ελλάδα η πλειοψηφία ανέφερε ως τόπο διαμονής το Νομό Αττικής σε ποσοστό 83,4 %.

Τέλος, στο ερώτημα για το αν αντιμετωπίζουν δυσκολίες ή ανεπάρκειες λόγω μιας εκ γενετής ή όχι βλάβης των φυσικών ή διανοητικών ικανοτήτων τους (ΑμεΑ) το 98,7% των αποφοίτων απάντησε αρνητικά ενώ το 1,3 % θετικά.

B.2 Εκπαίδευση

Από το βαθμό/χαρακτηρισμό πτυχίου των αποφοίτων προκύπτει ότι οι υποψήφιοι στην πολύ μεγάλη τους πλειοψηφία αποφοιτήσανε με βαθμό πτυχίου λίαν καλώς. Επιπλέον, φαίνεται ότι οι γυναίκες έχουν ελαφρώς καλύτερες επιδόσεις από τους άνδρες. Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει αναλυτικά τα αποτελέσματα.

	Σύνολο Αποφοίτων	Άνδρες	Γυναίκες	Άλλο
Άριστα	19,6%	18,1%	20,4%	0%
Λίαν Καλώς	70,4%	67,4%	72%	50 %
Καλώς	10%	14,5 %	7,6%	50 %

Πίνακας 6. Βαθμός πτυχίου

Σε σχέση με την κινητικότητα (συμμετοχή σε πρόγραμμα Erasmus/ανταλλαγής φοιτητών) παρατηρούμε ότι ένα ποσοστό 14,4% έχει μετακινηθεί σε συνεργαζόμενα πανεπιστήμια στο εξωτερικό έτσι ώστε να φοιτήσουν εκεί για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

	Σύνολο Αποφοίτων	Άνδρες	Γυναίκες	Άλλο
Ναι	14,4%	11,5%	15,8%	50%
Όχι	85,6%	88,5%	84,2%	50 %

Πίνακας 7. Κινητικότητα

Όπως προκύπτει από τα δεδομένα αναφορικά με τις πηγές χρηματοδότησης σπουδών, η συντριπτική πλειοψηφία των αποφοίτων ανέφερε ως κύρια πηγή χρηματοδότησης την οικογένεια με την επαγγελματική εργασία να ακολουθεί (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων).

	Σύνολο	Ποσοστό
Οικογένεια	826	85,5%
Υποτροφία	99	10,2%
Τραπεζικός Δανεισμός	4	0,4%
Επαγγελματική εργασία	304	31,5%
Άλλο	23	2,4%

Πίνακας 8. Πηγές χρηματοδότησης σπουδών

Από τις δηλώσεις προτίμησης των αποφοίτων προκύπτει ότι οι υποψήφιοι στην πολύ μεγάλη τους πλειοψηφία επέτυχαν την εισαγωγή τους σε τμήμα που ήταν μεταξύ των πρώτων τους επιλογών.

	Σύνολο	Ποσοστό
1 ^η επιλογή	615	63,7%
2 ^η -5 ^η επιλογή	282	29,2%
6 ^η -10 ^η επιλογή	40	4,1%
Άλλο	49	3%

Πίνακας 9. Δήλωση προτίμησης αποφοίτων

Στον κάτωθι πίνακα παρουσιάζονται τα αντίστοιχα ποσοστά ανά τμήμα. Όπως προκύπτει από τα αποτελέσματα, παρατηρούμε ότι δημοφιλέστερες σχολές είναι αυτές της Ιατρικής, της Νομικής και της Ψυχολογίας κάτι που συμβαδίζει με τη γενικότερη αντίληψη περί δημοφιλών σχολών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

	1η επιλογή	2 ^η -5 ^η επιλογή	6 ^η -10 ^η επιλογή	Άλλο
Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης	62,1%	31,0%	6,9%	0,0%
Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	74,4%	23,1%	0,0%	2,6%
Τμήμα Βιολογίας	65,0%	35,0%	0,0%	0,0%
Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	58,8%	23,5%	17,6%	0,0%
Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας	80,0%	20,0%	0,0%	0,0%
Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος	8,3%	58,3%	33,3%	0,0%
Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία	56,1%	36,6%	2,4%	4,9%
Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης	77,8%	22,2%	0,0%	0,0%
Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού	75,6%	17,1%	2,4%	4,9%
Τμήμα Θεατρικών Σπουδών	40,0%	60,0%	0,0%	0,0%
Τμήμα Θεολογίας	27,8%	22,2%	27,8%	22,2%
Τμήμα Ιατρικής	91,4%	8,6%	0,0%	0,0%
Τμήμα Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας	63,6%	36,4%	0,0%	0,0%
Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας	61,0%	31,7%	4,9%	2,4%
Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	77,8%	11,1%	0,0%	11,1%
Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας	50,0%	25,0%	10,0%	15,0%
Τμήμα Μαθηματικών	57,6%	39,4%	3,0%	0,0%
Τμήμα Μουσικών Σπουδών	71,4%	28,6%	0,0%	0,0%
Τμήμα Νομικής	99,1%	0,0%	0,0%	0,9%
Τμήμα Νοσηλευτικής	19,2%	53,8%	11,5%	15,4%
Τμήμα Οδοντιατρικής	72,7%	27,3%	0,0%	0,0%
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών	46,0%	48,0%	2,0%	4,0%
Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών	35,5%	51,6%	9,7%	3,2%
Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης	31,9%	55,3%	4,3%	8,5%
Τμήμα Ρωσικής Γλώσσας και Φιλολογίας και Σλαβικών Σπουδών	62,5%	37,5%	0,0%	0,0%
Τμήμα Τουρκικών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών	33,3%	33,3%	16,7%	16,7%
Τμήμα Φαρμακευτικής	71,4%	28,6%	0,0%	0,0%

Τμήμα Φιλολογίας	85,1%	14,9%	0,0%	0,0%
Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας	35,7%	54,8%	9,5%	0,0%
Τμήμα Φυσικής	50,0%	42,3%	3,8%	3,8%
Τμήμα Χημείας	47,8%	47,8%	4,3%	0,0%
Τμήμα Ψυχολογίας	82,4%	14,7%	2,9%	0,0%
Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης	33,3%	46,7%	13,3%	6,7%

Πίνακας 10. Δήλωση προτίμησης ανά τμήμα

Από τη διενέργεια του focus group προέκυψε ότι ως κριτήρια επιλογής των αποφοίτων για φοίτηση στις σχολές του ΕΚΠΑ ήταν μεταξύ άλλων το υψηλό επίπεδο επιστημονικών γνώσεων που προσφέρεται, η κάλυψη του γνωστικού αντικείμενου μέσα από ένα πλούσιο και ενδιαφέρον πρόγραμμα σπουδών, το υψηλό επίπεδο των διδασκόντων, η ιστορικότητα του ιδρύματος και η ανάλογη φήμη που το συνοδεύει στην αγορά εργασίας. Τέλος, η τοποθεσία φάνηκε να παίζει κάποιο ρόλο στη συγκεκριμένη επιλογή.

Η συντριπτική πλειοψηφία των αποφοίτων δήλωσε ότι το επιστημονικό αντικείμενο σπουδών, τούς φάνηκε ενδιαφέρον. Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα συνολικά αποτελέσματα ανά τμήμα.

	Ναι	Όχι
Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης	100%	0%
Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	97%	3%
Τμήμα Βιολογίας	100%	0%
Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	88%	12%
Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας	93%	7%
Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος	100%	0%
Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία	100%	0%
Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης	83%	17%
Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού	95%	5%
Τμήμα Θεατρικών Σπουδών	100%	0%
Τμήμα Θεολογίας	94%	6%
Τμήμα Ιατρικής	100%	0%
Τμήμα Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας	91%	9%
Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας	100%	0%
Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	89%	11%
Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας	100%	0%
Τμήμα Μαθηματικών	100%	0%
Τμήμα Μουσικών Σπουδών	100%	0%
Τμήμα Νομικής	94%	6%
Τμήμα Νοσηλευτικής	92%	8%

Τμήμα Οδοντιατρικής	91%	9%
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών	98%	2%
Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών	97%	3%
Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης	96%	4%
Τμήμα Ρωσικής Γλώσσας και Φιλολογίας και Σλαβικών Σπουδών	88%	12%
Τμήμα Τουρκικών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών	100%	0%
Τμήμα Φαρμακευτικής	100%	0%
Τμήμα Φιλολογίας	97%	3%
Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας	93%	7%
Τμήμα Φυσικής	85%	15%
Τμήμα Χημείας	100%	0%
Τμήμα Ψυχολογίας	100%	0%
Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης	100%	0%

Πίνακας 11. Ενδιαφέρον επιστημονικό αντικείμενο ανά τμήμα

Επίσης παρατηρούμε ότι σε γενικές γραμμές οι απόφοιτοι του ΕΚΠΑ θεωρούν ότι το πρόγραμμα που παρακολούθησαν ήταν ολοκληρωμένο αναφορικά με το αντικείμενο σπουδών. Ωστόσο, προκύπτει σαφώς ότι υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης.

5=Συμφωνώ κατά πολύ, 4=Συμφωνώ, 3= Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ, 2=Διαφωνώ, 1=Διαφωνώ κατά πολύ.					
	5	4	3	2	1
Ολοκληρωμένο αντικείμενο σπουδών	18,8%	48,3%	11,2%	2,4%	19,3%

Πίνακας 12. Ολοκληρωμένο αντικείμενο σπουδών

Όπως προέκυψε από το focus group οι απόφοιτοι θεωρούν ότι ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα σπουδών είναι ένα πρόγραμμα που παρέχει ένα εύρος γνώσεων ενώ κατά τα τελευταία έτη προσφέρει την ανάλογη εξειδίκευση βάσει των κατευθύνσεων. Επιπλέον ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα σπουδών είναι αυτό που συνδέει τη θεωρία με την πράξη. Χαρακτηριστικά αναφέρθηκε ότι σε ορισμένες σχολές χρειάζεται η ενίσχυση της απόκτησης εφαρμοσμένης γνώσης μέσω της μεγαλύτερη σύνδεση θεωρίας και πράξης.

Από τους ερωτηθέντες, το 61,2% απάντησε ότι το πρόγραμμα που παρακολούθησαν περιελάμβανε μαθήματα και από άλλα τμήματα με την πλειοψηφία να συμφωνεί ότι τα μαθήματα αυτά ήταν χρήσιμα.

5=Συμφωνώ κατά πολύ, 4=Συμφωνώ, 3= Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ, 2=Διαφωνώ, 1=Διαφωνώ κατά πολύ.					
	5	4	3	2	1
Χρησιμότητα μαθημάτων από άλλα τμήματα	24%	45,3%	21,8%	2,4%	19,3%

Πίνακας 13. Χρησιμότητα μαθημάτων από άλλα τμήματα

Στην ερώτηση για το ποια είναι η γνώμη των αποφοίτων για το επίπεδο δυσκολίας των σπουδών παρατηρούμε ότι σε πολύ μεγάλη πλειοψηφία οι απόφοιτοι θεωρούν το επίπεδο σπουδών πολύ υψηλό και υψηλό. Το συγκεκριμένο εύρημα δείχνει ότι μεγάλο μέρος των φοιτητών θεωρεί τις σπουδές απαιτητικές.

	Πολύ υψηλό	Υψηλό	Ικανοποιητικό	Χαμηλό	Πολύ χαμηλό
Επίπεδο δυσκολίας σπουδών	18,8%	43,3%	19,3%	11,2%	2,4%

Πίνακας 14. Επίπεδο δυσκολίας σπουδών

Από τη διενέργεια του focus group προέκυψε ότι κύριοι παράγοντες δυσκολίας των σπουδών είναι ο όγκος της ύλης που διδάσκονται και πρέπει να αφομοιώσουν οι φοιτητές ενώ για ορισμένες σχολές αναφέρθηκε ως παράγοντας δυσκολίας το ίδιο το αντικείμενο σπουδών ή/και η διεξαγωγή εργαστηριακών μαθημάτων. Παρόλα αυτά οι απόφοιτοι θεωρούν ότι το υψηλό επίπεδο σπουδών συνδέεται με θετικά μαθησιακά αποτελέσματα όπως η απόκτηση υψηλής επιστημονικής γνώσης και η ανάπτυξη κριτικής σκέψης.

Υψηλότερο βαθμό δυσκολίας στις σπουδές τους συναντούν οι απόφοιτοι του τμήματος της Φαρμακευτικής, του τμήματος Ρωσικής Γλώσσας και Φιλολογίας και Σλαβικών Σπουδών, της Φυσικής, της Νοσηλευτικής, της Οδοντιατρικής, του τμήματος Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών και του τμήματος των Μαθηματικών.

	Επίπεδο δυσκολίας σπουδών				
	Πολύ	Υψηλό	Ικανοποιητικό	Χαμηλό	Πολύ

	Υψηλό				Χαμηλό
Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης	3%	7%	66%	24%	0%
Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	13%	59%	26%	3%	0%
Τμήμα Βιολογίας	30%	45%	25%	0%	0%
Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	18%	59%	12%	6%	6%
Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας	47%	20%	27%	7%	0%
Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος	17%	42%	42%	0%	0%
Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία	7%	34%	49%	10%	0%
Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης	0%	22%	56%	17%	6%
Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού	10%	37%	41%	12%	0%
Τμήμα Θεατρικών Σπουδών	0%	30%	60%	10%	0%
Τμήμα Θεολογίας	11%	61%	22%	0%	6%
Τμήμα Ιατρικής	19%	43%	34%	3%	0%
Τμήμα Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας	9%	18%	55%	18%	0%
Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας	10%	51%	39%	0%	0%
Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	0%	44%	44%	11%	0%
Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας	5%	55%	30%	10%	0%
Τμήμα Μαθηματικών	24%	64%	9%	3%	0%
Τμήμα Μουσικών Σπουδών	14%	29%	43%	14%	0%
Τμήμα Νομικής	30%	57%	13%	0%	0%
Τμήμα Νοσηλευτικής	12%	69%	19%	0%	0%
Τμήμα Οδοντιατρικής	18%	68%	14%	0%	0%
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών	6%	52%	42%	0%	0%
Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών	39%	52%	10%	0%	0%
Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης	13%	36%	45%	6%	0%
Τμήμα Ρωσικής Γλώσσας και Φιλολογίας και Σλαβικών Σπουδών	50%	50%	0%	0%	0%
Τμήμα Τουρκικών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών	17%	67%	17%	0%	0%
Τμήμα Φαρμακευτικής	33%	67%	0%	0%	0%

Τμήμα Φιλολογίας	21%	42%	36%	1%	0%
Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας	2%	31%	55%	12%	0%
Τμήμα Φυσικής	38%	54%	8%	0%	0%
Τμήμα Χημείας	4%	57%	39%	0%	0%
Τμήμα Ψυχολογίας	0%	44%	50%	6%	0%
Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης	13%	40%	40%	7%	0%

Πίνακας 15. Επίπεδο δυσκολίας σπουδών ανά τμήμα

Στην ερώτηση που αφορούσε σε ποιο βαθμό οι απόφοιτοι ανέπτυξαν συγκεκριμένες ικανότητες και συμπεριφορικές δεξιότητες μέσω των σπουδών τους, η πλειοψηφία των αποφοίτων απάντησε ότι ανέπτυξε τις περισσότερες δεξιότητες από ένα ικανοποιητικό έως ένα πολύ υψηλό βαθμό. Οι δεξιότητες που φαίνεται να ανέπτυξαν περισσότερο οι απόφοιτοι είναι η κριτική σκέψη, το να είναι ανοιχτοί σε νέες ιδέες καθώς επίσης να αποκτούν μόνοι τους νέες γνώσεις. Στον αντίποδα οι δεξιότητες που ανέπτυξαν λιγότερο είναι στο να λαμβάνουν υπόψη περιβαλλοντικούς, κοινωνικούς και ηθικούς παράγοντες κατά την ανάληψη δράσης, να συνεργάζονται αποτελεσματικά με άλλες ειδικότητες, να είναι αποτελεσματικοί στην προφορική επικοινωνία καθώς και να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τις τεχνολογικές εφαρμογές που σχετίζονται με τον τομέα τους.

5= σε πολύ μεγάλο βαθμό, 4= σε μεγάλο βαθμό, 3= σε ικανοποιητικό βαθμό, 2=σε μικρό βαθμό, 1= σε πολύ μικρό βαθμό					
Οι σπουδές σας βοήθησαν:	5	4	3	2	1
Να χρησιμοποιείτε κατάλληλη επιχειρηματολογία ώστε να υποστηρίζετε τις απόψεις σας	23,0%	29,2%	31,7%	12,0%	4,1%
Να συνεργάζεστε με άλλες ειδικότητες για την επίλυση ζητημάτων	15,8%	24,7%	25,2%	21,6%	12,6%
Να έχετε κριτική σκέψη	33,5%	37,1%	19,8%	7,2%	2,4%
Να είστε ανοιχτός/ή σε νέες ιδέες και σε διαφορετικούς τρόπους σκέψης	36,2%	32,9%	19,5%	8,3%	3,1%
Να συνεργάζεστε αποτελεσματικά με τους άλλους	20,5%	31,4%	25,6%	16,9%	5,7%

Να λαμβάνετε υπόψη περιβαλλοντικούς, κοινωνικούς και ηθικούς παράγοντες κατά την ανάληψη δράσης	17,8%	23,8%	23,0%	20,8%	14,6%
Να είστε αποτελεσματικός/ή στην προφορική επικοινωνία	19,8%	30,1%	28,8%	16,4%	5,0%
Να είστε αποτελεσματικός/ή στη γραπτή επικοινωνία	28,4%	35,7%	23,8%	9,0%	3,1%
Να χρησιμοποιείτε αποτελεσματικά τις τεχνολογικές εφαρμογές που σχετίζονται με τον τομέα σας	12,8%	20,8%	26,0%	23,5%	16,9%
Να αποκτάτε μόνος/η σας νέα γνώση και ικανότητες	36,7%	33,5%	20,1%	7,2%	2,4%
Να παίρνετε προσωπικές πρωτοβουλίες και να αναλαμβάνετε δράση χωρίς την παρακίνηση άλλου	26,3%	33,2%	22,8%	13,3%	4,5%

Πίνακας 16. Ανάπτυξη δεξιοτήτων

Από το focus group προέκυψε ότι οι φοιτητές θα ήθελαν να αναπτύξουν σε μεγαλύτερο βαθμό τη δεξιότητα της προφορικής επικοινωνίας. Όπως αναφέρθηκε, οι σπουδές στις οποίες συμμετείχαν εστίαζαν περισσότερο στην παροχή επιστημονικής γνώσης και δεν έδιναν την απαραίτητη έμφαση στην ανάπτυξη αυτής της δεξιότητας. Η υποβολή και παρουσίαση των εργασιών όπως και η διεξαγωγή “debate” στα πλαίσια των μαθημάτων τους, θα βοηθούσε τους φοιτητές να αναπτύξουν αυτή τη δεξιότητα. Επίσης, οι περισσότεροι εξ’ αυτών δήλωσαν ότι θα ήθελαν να έχουν μεγαλύτερη επαφή με την τεχνολογική πτυχή της επιστήμης τους αναπτύσσοντας σε μεγαλύτερο βαθμό τη δεξιότητα της αποτελεσματικής χρησιμοποίησης των τεχνολογικών εφαρμογών. Η ένταξη τεχνολογικών εφαρμογών στα τρέχοντα μαθήματα ή/και εργαστήρια όπως και η διεξαγωγή σεμιναρίων θα βοηθούσε προς αυτή την κατεύθυνση.

Επίσης παρατηρούμε ότι σε γενικές γραμμές οι απόφοιτοι του ΕΚΠΑ έμειναν ικανοποιημένοι από τις σπουδές τους σε ποσοστό άνω του 70%.

5= πολύ ικανοποιημένος/η, 4= ικανοποιημένος/η, 3= ούτε ικανοποιημένος/η, ούτε δυσαρεστημένος 2=δυσαρεστημένος, 1= πολύ δυσαρεστημένος					
	5	4	3	2	1
Ικανοποίηση από τις σπουδές	28,1 %	50,2%	14,3%	5,4%	2,1%

Πίνακας 17. Ικανοποίηση από τις σπουδές

Περισσότερο ευχαριστημένοι από τις σπουδές τους είναι οι απόφοιτοι του τμήματος Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης, του τμήματος Αγγλικής γλώσσας και φιλολογίας, του τμήματος Βιολογίας και του τμήματος Θεατρικών Σπουδών.

5= πολύ ικανοποιημένος/η, 4= ικανοποιημένος/η, 3= ούτε ικανοποιημένος/η, ούτε δυσαρεστημένος 2=δυσαρεστημένος, 1= πολύ δυσαρεστημένος					
	5	4	3	2	1
Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης	10%	52%	31%	7%	0%
Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	54%	38%	5%	3%	0%
Τμήμα Βιολογίας	10%	80%	10%	0%	0%
Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	18%	41%	29%	6%	6%
Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας	47%	27%	20%	7%	0%
Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος	17%	25%	33%	17%	8%
Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία	46%	41%	10%	2%	0%
Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης	0%	61%	22%	0%	17%
Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού	17%	59%	12%	10%	2%
Τμήμα Θεατρικών Σπουδών	40%	50%	10%	0%	0%
Τμήμα Θεολογίας	22%	50%	22%	0%	6%
Τμήμα Ιατρικής	28%	50%	10%	10%	2%
Τμήμα Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας	36%	27%	18%	18%	0%
Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας	27%	61%	12%	0%	0%
Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	33%	56%	0%	0%	11%
Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας	45%	45%	10%	0%	0%
Τμήμα Μαθηματικών	36%	42%	12%	9%	0%

Τμήμα Μουσικών Σπουδών	71%	14%	14%	0%	0%
Τμήμα Νομικής	19%	61%	12%	5%	3%
Τμήμα Νοσηλευτικής	42%	38%	12%	8%	0%
Τμήμα Οδοντιατρικής	27%	55%	14%	5%	0%
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών	42%	36%	18%	2%	2%
Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών	26%	52%	19%	3%	0%
Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης	34%	40%	21%	0%	4%
Τμήμα Ρωσικής Γλώσσας και Φιλολογίας και Σλαβικών Σπουδών	0%	63%	25%	13%	0%
Τμήμα Τουρκικών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών	0%	33%	17%	33%	17%
Τμήμα Φαρμακευτικής	38%	43%	14%	5%	0%
Τμήμα Φιλολογίας	27%	52%	10%	9%	1%
Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας	24%	52%	17%	5%	2%
Τμήμα Φυσικής	19%	46%	15%	15%	4%
Τμήμα Χημείας	4%	74%	9%	13%	0%
Τμήμα Ψυχολογίας	26%	59%	15%	0%	0%
Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης	33%	60%	0%	0%	7%

Πίνακας 18. Ικανοποίηση από τις σπουδές ανά τμήμα

Οι απόφοιτοι του ΕΚΠΑ έμειναν ικανοποιημένοι από τις επιστημονικές γνώσεις που αποκόμισαν κατά τη διάρκεια σπουδών τους σε ποσοστό άνω του 80 %.

5= πολύ ικανοποιημένος/η, 4= ικανοποιημένος/η, 3= ούτε ικανοποιημένος/η, ούτε δυσαρεστημένος 2=δυσαρεστημένος, 1= πολύ δυσαρεστημένος					
	5	4	3	2	1
Ικανοποίηση από τις επιστημονικές γνώσεις	31,9%	50,2%	14,3%	5,4%	2,1%

Πίνακας 19. Ικανοποίηση από τις επιστημονικές γνώσεις που αποκτήθηκαν

Ως προς ικανοποίηση σχετικά με την απόκτηση των προσωπικών δεξιοτήτων που ανέπτυξαν οι απόφοιτοι κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, ένα σημαντικό ποσοστό άνω του 50 % δήλωσαν ότι έμειναν ικανοποιημένοι έως πολύ ικανοποιημένοι.

5= πολύ ικανοποιημένος/η, 4= ικανοποιημένος/η, 3= ούτε ικανοποιημένος/η, ούτε δυσαρεστημένος/η 2=δυσαρεστημένος/η, 1= πολύ δυσαρεστημένος/η					
	5	4	3	2	1
Ικανοποίηση από τις προσωπικές δεξιότητες που αποκτήθηκαν	18,7%	39,0%	28,6%	9,7%	3,9%

Πίνακας 20. Ικανοποίηση από τις προσωπικές δεξιότητες που αποκτήθηκαν

Στο ερώτημα για το εάν οι σπουδές των αποφοίτων αποτέλεσαν μια καλή βάση για να εισέλθουν στην αγορά εργασίας ένα ποσοστό άνω του 50% δήλωσε αθροιστικά ότι συμφωνεί και ότι συμφωνεί κατά πολύ.

5=Συμφωνώ κατά πολύ, 4=Συμφωνώ, 3= Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ, 2=Διαφωνώ, 1=Διαφωνώ κατά πολύ.					
	5	4	3	2	1
Οι σπουδές αποτέλεσαν μια καλή βάση για την είσοδο στην αγορά εργασίας	20,8%	35,7%	20,3%	14,3%	8,9%

Πίνακας 21. Οι σπουδές αποτέλεσαν καλή βάση για είσοδο στην αγορά εργασίας

Όπως προέκυψε από το focus group οι φοιτητές πιστεύουν ότι οι σπουδές τους αποτελούν καλή βάση για είσοδο στην εργασία λόγω των υψηλών και επικαιροποιημένων επιστημονικών γνώσεων που λαμβάνουν. Επιπλέον το κύρος του ΕΚΠΑ και η φήμη του αποτελούν βασικούς παράγοντες που κάνουν τις σπουδές των αποφοίτων να αποτελούν καλή βάση για είσοδο στην αγορά εργασίας.

Το μεγαλύτερο ποσοστό των αποφοίτων που συμφωνούσε ότι οι σπουδές τους αποτέλεσαν μια καλή βάση για να εισέλθουν στην αγορά εργασίας παρατηρήθηκε στο τμήμα της Νομικής, στο τμήμα της Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας, και στο τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών.

5=Συμφωνώ κατά πολύ, 4=Συμφωνώ, 3= Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ, 2=Διαφωνώ, 1=Διαφωνώ κατά πολύ.					
Οι σπουδές αποτέλεσαν μια καλή βάση για την είσοδο την αγορά εργασίας	5	4	3	2	1
Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης	24,1%	44,8%	6,9%	13,8%	10,3%
Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	28,2%	38,5%	17,9%	10,3%	5,1%
Τμήμα Βιολογίας	0,0%	40,0%	30,0%	15,0%	15,0%
Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	17,6%	41,2%	5,9%	23,5%	11,8%
Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας	33,3%	53,3%	13,3%	0,0%	0,0%
Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος	8,3%	0,0%	16,7%	41,7%	33,3%
Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία	26,8%	36,6%	24,4%	9,8%	2,4%
Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης	5,6%	22,2%	33,3%	16,7%	22,2%
Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού	17,1%	48,8%	17,1%	12,2%	4,9%
Τμήμα Θεατρικών Σπουδών	0,0%	30,0%	30,0%	30,0%	10,0%
Τμήμα Θεολογίας	0,0%	16,7%	27,8%	27,8%	27,8%
Τμήμα Ιατρικής	43,1%	36,2%	12,1%	6,9%	1,7%
Τμήμα Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας	45,5%	9,1%	0,0%	27,3%	18,2%
Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας	7,3%	24,4%	24,4%	26,8%	17,1%
Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	11,1%	44,4%	22,2%	0,0%	22,2%
Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας	10,0%	15,0%	45,0%	20,0%	10,0%
Τμήμα Μαθηματικών	9,1%	45,5%	33,3%	6,1%	6,1%
Τμήμα Μουσικών Σπουδών	57,1%	14,3%	14,3%	14,3%	0,0%
Τμήμα Νομικής	28,4%	45,9%	15,6%	4,6%	5,5%
Τμήμα Νοσηλευτικής	46,2%	42,3%	11,5%	0,0%	0,0%
Τμήμα Οδοντιατρικής	36,4%	40,9%	13,6%	9,1%	0,0%
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών	18,0%	40,0%	24,0%	18,0%	0,0%
Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών	32,3%	48,4%	16,1%	0,0%	3,2%
Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης	10,6%	19,1%	29,8%	17,0%	23,4%
Τμήμα Ρωσικής Γλώσσας και Φιλολογίας και Σλαβικών Σπουδών	12,5%	25,0%	12,5%	37,5%	12,5%

Τμήμα Τουρκικών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών	0,0%	0,0%	50,0%	16,7%	33,3%
Τμήμα Φαρμακευτικής	42,9%	33,3%	14,3%	9,5%	0,0%
Τμήμα Φιλολογίας	14,9%	41,8%	20,9%	13,4%	9,0%
Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας	14,3%	35,7%	16,7%	19,0%	14,3%
Τμήμα Φυσικής	15,4%	26,9%	19,2%	23,1%	15,4%
Τμήμα Χημείας	13,0%	39,1%	39,1%	4,3%	4,3%
Τμήμα Ψυχολογίας	8,8%	29,4%	8,8%	44,1%	8,8%
Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης	6,7%	13,3%	40,0%	26,7%	13,3%

Πίνακας 22. Οι σπουδές αποτέλεσαν καλή βάση για είσοδο στην αγορά εργασίας (ανά τμήμα)

Αναφορικά με τις σπουδές και την επιλογή των αποφοίτων του ΕΚΠΑ σε θέσεις εργασίας, οι απόφοιτοι σε ένα ποσοστό άνω του 50% συμφωνούν ότι οι γνώσεις και η εμπειρία που αποκτήσαν από το αντικείμενο σπουδών, τους βοήθησε να επιλεχθούν σε θέσεις εργασίας.

5=Συμφωνώ κατά πολύ, 4=Συμφωνώ, 3= Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ, 2=Διαφωνώ, 1=Διαφωνώ κατά πολύ.					
	5	4	3	2	1
Οι γνώσεις και η εμπειρία από το αντικείμενο σπουδών με βοήθησε να επιλεχθώ σε θέση εργασίας	18,2%	34,9%	23,8%	14,5%	8,6%

Πίνακας 23. Γνώσεις-εμπειρία από το αντικείμενο σπουδών και επιλογή σε θέση εργασίας

Το μεγαλύτερο ποσοστό θετικών απαντήσεων δόθηκε από τους αποφοίτους των τμημάτων Γερμανικής γλώσσας και φιλολογίας, Φαρμακευτικής, Οδοντιατρικής, Ιατρικής, και Μουσικών Σπουδών.

5=Συμφωνώ κατά πολύ, 4=Συμφωνώ, 3= Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ, 2=Διαφωνώ, 1=Διαφωνώ κατά πολύ.					
Οι γνώσεις και η εμπειρία από το αντικείμενο σπουδών με βοήθησε να επιλεχθώ σε θέση εργασίας	5	4	3	2	1
Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης	17%	34%	21%	21%	7%
Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	15%	41%	26%	13%	5%
Τμήμα Βιολογίας	5%	40%	45%	0%	10%

Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	6%	59%	0%	29%	6%
Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας	47%	27%	27%	0%	0%
Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος	0%	25%	17%	25%	33%
Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία	24%	34%	27%	12%	2%
Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης	0%	28%	39%	22%	11%
Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού	12%	44%	32%	7%	5%
Τμήμα Θεατρικών Σπουδών	0%	30%	40%	20%	10%
Τμήμα Θεολογίας	6%	11%	28%	33%	22%
Τμήμα Ιατρικής	29%	43%	16%	10%	2%
Τμήμα Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας	36%	9%	18%	9%	27%
Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας	10%	22%	24%	32%	12%
Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	22%	22%	22%	11%	22%
Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας	15%	5%	40%	15%	25%
Τμήμα Μαθηματικών	18%	39%	33%	6%	3%
Τμήμα Μουσικών Σπουδών	71%	14%	14%	0%	0%
Τμήμα Νομικής	25%	43%	17%	10%	6%
Τμήμα Νοσηλευτικής	38%	35%	8%	8%	12%
Τμήμα Οδοντιατρικής	27%	50%	23%	0%	0%
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών	10%	40%	26%	22%	2%
Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών	39%	29%	26%	6%	0%
Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης	6%	17%	36%	19%	21%
Τμήμα Ρωσικής Γλώσσας και Φιλολογίας και Σλαβικών Σπουδών	13%	13%	13%	38%	25%
Τμήμα Τουρκικών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών	0%	0%	33%	33%	33%
Τμήμα Φαρμακευτικής	29%	62%	5%	5%	0%
Τμήμα Φιλολογίας	18%	42%	24%	12%	4%
Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας	10%	50%	17%	7%	17%
Τμήμα Φυσικής	23%	27%	23%	19%	8%

Τμήμα Χημείας	13%	39%	30%	13%	4%
Τμήμα Ψυχολογίας	3%	21%	29%	32%	15%
Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης	20%	13%	20%	27%	20%

Πίνακας 24. Γνώσεις-εμπειρία από το αντικείμενο σπουδών και επιλογή σε θέση εργασίας ανά τμήμα

Επίσης, παρατηρούμε ότι σε γενικές γραμμές οι απόφοιτοι του ΕΚΠΑ δήλωσαν ότι ο τίτλος του πτυχίου, τους βοήθησε να επιλεγθούν σε θέσεις εργασίας με το ποσοστό των θετικών απαντήσεων να ξεπερνά το 50%.

5=Συμφωνώ κατά πολύ, 4=Συμφωνώ, 3= Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ, 2=Διαφωνώ, 1=Διαφωνώ κατά πολύ.					
	5	4	3	2	1
Ο τίτλος του πτυχίου με βοήθησε να επιλεγώ σε θέσεις εργασίας	22,7%	36,3%	21,2%	11,8%	8,0%

Πίνακας 25. Τίτλος πτυχίου και επιλογή σε θέση εργασίας

Το μεγαλύτερο ποσοστό θετικών απαντήσεων δόθηκε από τους αποφοίτους των τμημάτων Φαρμακευτικής, Ιατρικής, και Μουσικών Σπουδών.

5=Συμφωνώ κατά πολύ, 4=Συμφωνώ, 3= Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ, 2=Διαφωνώ, 1=Διαφωνώ κατά πολύ.					
Ο τίτλος του πτυχίου με βοήθησε να επιλεγώ σε θέσεις εργασίας	5	4	3	2	1
Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης	17%	34%	21%	21%	7%
Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	15%	41%	26%	13%	5%
Τμήμα Βιολογίας	5%	40%	45%	0%	10%
Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	6%	59%	0%	29%	6%
Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας	47%	27%	27%	0%	0%
Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος	0%	25%	17%	25%	33%
Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία	24%	34%	27%	12%	2%
Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης	0%	28%	39%	22%	11%
Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού	12%	44%	32%	7%	5%
Τμήμα Θεατρικών Σπουδών	0%	30%	40%	20%	10%
Τμήμα Θεολογίας	6%	11%	28%	33%	22%

Τμήμα Ιατρικής	29%	43%	16%	10%	2%
Τμήμα Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας	36%	9%	18%	9%	27%
Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας	10%	22%	24%	32%	12%
Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	22%	22%	22%	11%	22%
Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας	15%	5%	40%	15%	25%
Τμήμα Μαθηματικών	18%	39%	33%	6%	3%
Τμήμα Μουσικών Σπουδών	71%	14%	14%	0%	0%
Τμήμα Νομικής	25%	43%	17%	10%	6%
Τμήμα Νοσηλευτικής	38%	35%	8%	8%	12%
Τμήμα Οδοντιατρικής	27%	50%	23%	0%	0%
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών	10%	40%	26%	22%	2%
Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών	39%	29%	26%	6%	0%
Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης	6%	17%	36%	19%	21%
Τμήμα Ρωσικής Γλώσσας και Φιλολογίας και Σλαβικών Σπουδών	13%	13%	13%	38%	25%
Τμήμα Τουρκικών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών	0%	0%	33%	33%	33%
Τμήμα Φαρμακευτικής	29%	62%	5%	5%	0%
Τμήμα Φιλολογίας	18%	42%	24%	12%	4%
Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας	10%	50%	17%	7%	17%
Τμήμα Φυσικής	23%	27%	23%	19%	8%
Τμήμα Χημείας	13%	39%	30%	13%	4%
Τμήμα Ψυχολογίας	3%	21%	29%	32%	15%
Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης	20%	13%	20%	27%	20%

Πίνακας 25. Τίτλος πτυχίου και επιλογή σε θέση εργασίας ανά τμήμα

Όσον αφορά την ερώτηση σχετικά με το αν ο βαθμός πτυχίου βοήθησε τους αποφοίτους να επιλεχθούν σε θέση εργασίας το μεγαλύτερο ποσοστό παρουσιάστηκε ουδέτερο δηλώνοντας ότι ούτε συμφωνεί, ούτε διαφωνεί με αυτό.

5=Συμφωνώ κατά πολύ, 4=Συμφωνώ, 3= Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ, 2=Διαφωνώ, 1=Διαφωνώ κατά πολύ.					
	5	4	3	2	1
Ο βαθμός πτυχίου με βοήθησε να επιλεγώ σε θέσεις εργασίας	11,60%	20,60%	35,80%	19,80%	12,20%

Πίνακας 26. Βαθμός πτυχίου και επιλογή σε θέση εργασίας

Στην ερώτηση για το εάν οι γνώσεις και η εμπειρία που αποκτήσαν οι απόφοιτοι στο αντικείμενο των σπουδών τους βοήθησαν να μάθουν γρήγορα το αντικείμενο της εργασίας τους παρατηρούμε ότι συμφωνούν σε ποσοστό άνω το 50%. Εν τούτοις, προκύπτει σαφώς ότι υπάρχει περιθώριο για βελτίωση σε αυτόν τον τομέα.

5=Συμφωνώ κατά πολύ, 4=Συμφωνώ, 3= Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ, 2=Διαφωνώ, 1=Διαφωνώ κατά πολύ.					
	5	4	3	2	1
Οι γνώσεις και η εμπειρία που απόκτησα με βοήθησαν να μάθω γρήγορα το αντικείμενο της εργασίας μου	16,7%	38,3%	26,3%	11,7%	7,0%

Πίνακας 27. Συμβολή σπουδών στη γρήγορη μάθηση το της εργασίας

Το μεγαλύτερο ποσοστό θετικών απαντήσεων δόθηκε από τους αποφοίτους των τμημάτων Μουσικών Σπουδών, Νομικής και Φαρμακευτικής.

5=Συμφωνώ κατά πολύ, 4=Συμφωνώ, 3= Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ, 2=Διαφωνώ, 1=Διαφωνώ κατά πολύ.					
Οι γνώσεις και η εμπειρία που απόκτησα με βοήθησαν να μάθω γρήγορα το αντικείμενο της εργασίας μου	5	4	3	2	1
Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης	7%	45%	28%	14%	7%
Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	8%	38%	33%	15%	5%
Τμήμα Βιολογίας	20%	35%	35%	0%	10%
Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	6%	41%	29%	12%	12%
Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας	33%	40%	13%	7%	7%
Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος	8%	17%	42%	25%	8%
Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία	27%	51%	12%	10%	0%
Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης	6%	33%	33%	11%	17%
Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού	17%	51%	22%	10%	0%
Τμήμα Θεατρικών Σπουδών	0%	30%	40%	20%	10%
Τμήμα Θεολογίας	6%	17%	33%	11%	33%
Τμήμα Ιατρικής	26%	50%	19%	5%	0%

Τμήμα Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας	27%	9%	27%	9%	27%
Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας	7%	32%	32%	24%	5%
Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	33%	22%	22%	0%	22%
Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας	5%	30%	40%	10%	15%
Τμήμα Μαθηματικών	15%	48%	33%	3%	0%
Τμήμα Μουσικών Σπουδών	43%	29%	29%	0%	0%
Τμήμα Νομικής	15%	37%	25%	14%	10%
Τμήμα Νοσηλευτικής	38%	42%	12%	4%	4%
Τμήμα Οδοντιατρικής	27%	59%	9%	5%	0%
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών	10%	40%	30%	16%	4%
Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών	39%	39%	23%	0%	0%
Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης	11%	23%	23%	26%	17%
Τμήμα Ρωσικής Γλώσσας και Φιλολογίας και Σλαβικών Σπουδών	0%	13%	38%	13%	38%
Τμήμα Τουρκικών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών	0%	33%	0%	33%	33%
Τμήμα Φαρμακευτικής	19%	43%	29%	10%	0%
Τμήμα Φιλολογίας	24%	39%	27%	9%	1%
Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας	14%	33%	29%	14%	10%
Τμήμα Φυσικής	19%	38%	23%	12%	8%
Τμήμα Χημείας	9%	48%	30%	9%	4%
Τμήμα Ψυχολογίας	6%	38%	38%	12%	6%
Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης	20%	27%	27%	20%	7%

Πίνακας 28. Συμβολή σπουδών στη γρήγορη μάθηση του αντικειμένου της εργασίας (ανά τμήμα)

Στην ερώτηση για το εάν οι γνώσεις και η εμπειρία που αποκτήσαν οι απόφοιτοι σε σχέση με το αντικείμενο των σπουδών τους, τούς βοήθησαν να έχουν αποτελεσματική απόδοση στην εργασία παρατηρούμε ότι σε γενικές γραμμές οι απόφοιτοι απάντησαν θετικά.

5=Συμφωνώ κατά πολύ, 4=Συμφωνώ, 3= Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ, 2=Διαφωνώ, 1=Διαφωνώ κατά πολύ.					
	5	4	3	2	1
Οι γνώσεις και η εμπειρία που απόκτησα με βοήθησαν να έχω καλή επίδοση στην εργασία μου	20,6%	38,9%	24,7%	10,7%	5,1%

Πίνακας 29. Βοήθεια γνώσεων από τις σπουδές στην εργασιακή επίδοση.

Το υψηλότερο ποσοστό θετικών απαντήσεων δόθηκε από τους αποφοίτους των τμημάτων Μουσικών Σπουδών, Νομικής και Φαρμακευτικής.

5=Συμφωνώ κατά πολύ, 4=Συμφωνώ, 3= Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ, 2=Διαφωνώ, 1=Διαφωνώ κατά πολύ.					
Οι γνώσεις και η εμπειρία που απέκτησα με βοήθησαν να έχω καλή επίδοση στην εργασία μου	5	4	3	2	1
Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης	10%	34%	34%	17%	3%
Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	18%	41%	26%	10%	5%
Τμήμα Βιολογίας	20%	40%	25%	5%	10%
Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	6%	47%	29%	6%	12%
Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας	47%	27%	13%	7%	7%
Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος	8%	33%	25%	33%	0%
Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία	29%	44%	17%	7%	2%
Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης	11%	22%	39%	17%	11%
Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού	20%	54%	22%	5%	0%
Τμήμα Θεατρικών Σπουδών	0%	50%	40%	10%	0%
Τμήμα Θεολογίας	6%	22%	44%	11%	17%
Τμήμα Ιατρικής	29%	48%	19%	3%	0%
Τμήμα Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας	27%	18%	18%	0%	36%
Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας	10%	34%	34%	20%	2%
Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	11%	56%	11%	0%	22%
Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας	20%	45%	15%	5%	15%
Τμήμα Μαθηματικών	18%	55%	24%	3%	0%
Τμήμα Μουσικών Σπουδών	57%	29%	14%	0%	0%
Τμήμα Νομικής	21%	38%	25%	9%	7%
Τμήμα Νοσηλευτικής	46%	35%	8%	8%	4%
Τμήμα Οδοντιατρικής	27%	50%	18%	5%	0%
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών	20%	34%	30%	14%	2%
Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών	35%	35%	29%	0%	0%
Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης	15%	23%	30%	17%	15%

Τμήμα Ρωσικής Γλώσσας και Φιλολογίας και Σλαβικών Σπουδών	0%	38%	0%	38%	25%
Τμήμα Τουρκικών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών	0%	33%	0%	67%	0%
Τμήμα Φαρμακευτικής	24%	57%	14%	5%	0%
Τμήμα Φιλολογίας	31%	36%	24%	9%	0%
Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας	21%	38%	24%	12%	5%
Τμήμα Φυσικής	12%	46%	23%	15%	4%
Τμήμα Χημείας	9%	30%	43%	13%	4%
Τμήμα Ψυχολογίας	3%	41%	29%	24%	3%
Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης	27%	33%	20%	13%	7%

Πίνακας 30. Βοήθεια γνώσεων από τις σπουδές στην εργασιακή επίδοση (ανά τμήμα)

Σε σχέση με το αν το πανεπιστήμιο εφοδίασε τους αποφοίτους να αποκτήσουν πρακτικές γνώσεις σε μεθόδους π.χ. τεχνικές συνέντευξης, κατάρτιση βιογραφικού, συμπλήρωση τεστ) για να γίνουν καλοί υποψήφιοι στην αγορά εργασίας, η συντριπτική πλειοψηφία των αποφοίτων σε ποσοστό 81,10 % απάντησε αρνητικά.

Όπως επιβεβαιώθηκε κατά τη διάρκεια του focus group, οι απόφοιτοι δεν λαμβάνουν αυτές τις πρακτικές γνώσεις παρόλο που τις θεωρούν σημαντικές. Επίσης αναφέρθηκε ότι το πανεπιστήμιο θα πρέπει να βοηθά με άμεσο τρόπο τους αποφοίτους του να γίνουν καλοί υποψήφιοι στην αγορά εργασίας μέσω της διεξαγωγής σεμιναρίων που θα τους επιτρέψει να έρθουν σε επαφή με τις μεθόδους και τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται στην αγορά εργασίας για την επιλογή προσωπικού.

Σε σχέση με την ερώτηση που αφορούσε τη δυνατότητα που είχαν οι απόφοιτοι κατά τη διάρκεια των σπουδών τους να πληροφορηθούν για τις επιλογές καριέρας μόνο το 22,9% απάντησε θετικά. Η κύρια πηγή πληροφόρησης ήταν οι καθηγητές και οι γνωστοί των αποφοίτων (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων).

	Ποσοστό
Γραφείο Διασύνδεσης	6,2%
Καθηγητές	53%
Γνωστοί	30,5%
Εξωτερικοί Σύμβουλοι Καριέρας	3,1%

Άλλες πηγές	7,2%
-------------	------

Πίνακας 31. Πηγές πληροφόρησης για επιλογές καριέρας

Από το focus group επιβεβαιώθηκε ότι η ενημέρωση παρέχεται κυρίως από τους καθηγητές κατόπιν προσωπικής πρωτοβουλίας των φοιτητών χωρίς ωστόσο να περιλαμβάνονται συγκεκριμένα παραδείγματα για κενές θέσεις εργασίας όπου οι φοιτητές ή οι απόφοιτοι θα μπορούσαν να υποβάλλουν την υποψηφιότητά τους. Οι καθηγητές φαίνεται να παρέχουν μια θεωρητική καθοδήγηση σχετικά με τους τομείς και τους κλάδους που θα μπορούσαν να απασχοληθούν οι φοιτητές των σχολών ενώ οι φοιτητές φαίνεται να μην έχουν αναπτύξει την κατάλληλη επαφή με το γραφείο διασύνδεσης.

Στην ερώτηση για το εάν έχουν συμμετάσχει σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης του τμήματός τους, οι απόφοιτοι απάντησαν θετικά σε ποσοστό 53,3%. Όπως προέκυψε από το focus group οι απόφοιτοι θεωρούν ότι η δυνατότητα πρακτικής άσκησης τους βοηθά στη σύνδεσή τους με την αγορά εργασίας και τους δίνεται η δυνατότητα άσκησης της επιστημονικής τους γνώσης σε πραγματικές συνθήκες.

Όσον αφορά τις μεταπτυχιακές σπουδές, παρατηρούμε ότι πολύ μεγάλο μέρος των αποφοίτων (68,9%) ολοκλήρωσε ή πραγματοποιεί σήμερα μεταπτυχιακές σπουδές. Όπως προκύπτει από τα ακόλουθα δεδομένα (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων), ο λόγος για μεταπτυχιακές σπουδές οφείλεται κυρίως στο ενδιαφέρον των αποφοίτων για να προχωρήσουν επιστημονικά και κατά δεύτερον στην ανάγκη για περισσότερη εξειδίκευση με σκοπό την καλύτερη επαγγελματική σταδιοδρομία (τα ποσοστά αφορούν μόνο τους αποφοίτους που έκαναν ή κάνουν μεταπτυχιακό).

	Ποσοστό
Ήθελα να προσχωρήσω επιστημονικά και με ενδιέφερε το θέμα	64,6%
Δυσκολία εύρεσης εργασίας που να αντιστοιχεί στις σπουδές μου	31,7%
Μεγαλύτερη επιστημονική εξειδίκευση για καλύτερη επαγγελματική σταδιοδρομία	47,9%
Άλλος λόγος	6,6%

Πίνακας 32. Λόγοι πραγματοποίησης μεταπτυχιακού

Από τους αποφοίτους που ακολουθήσαν μεταπτυχιακές σπουδές ένα σημαντικό ποσοστό επέλεξε το ΕΚΠΑ για την πραγματοποίηση των σπουδών του. Το ποσοστό αυτό ανέρχεται στο 57,5 %. Ο κύριος λόγος επιλογής του ΕΚΠΑ (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων) για την πραγματοποίηση των μεταπτυχιακών σπουδών είναι το περιεχόμενο του προγράμματος.

	Ποσοστό
Κόστος Σπουδών	24,8%
Διδακτικό Προσωπικό	24,5%
Τοποθεσία	24,9%
Επίπεδο προγράμματος	27,8%
Περιεχόμενο προγράμματος	36,2%
Σύνδεση προγράμματος με την αγορά εργασίας	6,8%
Άλλο	2,7%

Πίνακας 33. Λόγοι επιλογής ΕΚΠΑ για πραγματοποίηση μεταπτυχιακών σπουδών

Τέλος, το 42% των αποφοίτων δήλωσε ότι διατηρεί ένα είδος επικοινωνίας με το τμήμα ενώ ο κύριος τρόπος επικοινωνίας (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων) είναι μέσω της άμεσης επαφής με τον καθηγητή/τρια σε ποσοστό 69,8 %.

	Ποσοστό
Γραμματεία τμήματος	28,0%
Γραφείο Διασύνδεσης	24,5%
Άμεση επαφή με καθηγητή/τρια	24,9%
Άλλο	27,8%

Πίνακας 34. Είδος επικοινωνίας με το τμήμα

Επίσης, το 13,6 % δήλωσε ότι συμμετέχει σε σύλλογο αποφοίτων. Η ανάπτυξη διαδικασιών ενημέρωσης και επικοινωνίας σε τακτική βάση έτσι ώστε να ενισχύεται η συνεργασία και η δικτύωση των αποφοίτων τόσο με το Πανεπιστήμιο όσο και μεταξύ τους θα βοηθούσε το Πανεπιστήμιο να διατηρεί επαφή με τους αποφοίτους του ενώ ο ίδιος ο σύλλογος θα μπορούσε να εμπνεύσει τις επόμενες γενιές φοιτητών και να τους βοηθήσει στη μετάβασή τους στην αγορά εργασίας.

B.3 Απασχόληση/ Εργασιακή Κατάσταση

B.3.1 Απασχολούμενοι

Σχετικά με την τρέχουσα εργασιακή κατάσταση των αποφοίτων προκύπτει ότι η πολύ μεγάλη πλειοψηφία απασχολείται με πλήρη απασχόληση σε ποσοστό 58,7%. Με μερική απασχόληση απασχολείται ένα ποσοστό 11,1 %, 10,2% είναι ελεύθεροι επαγγελματίες ενώ 1,2% δηλώνουν αυτοαπασχολούμενοι σε δική τους ή σε οικογενειακή επιχείρηση. Το ποσοστό των ανέργων ανέρχεται σε 15,8%.

Ως προς τον τομέα/κλάδο που απασχολούνται οι απόφοιτοι προκύπτει ότι το 29,4% ακολουθεί δραστηριότητα στον τομέα της εκπαίδευσης. Οι άλλοι τομείς που ακολουθούν είναι ο κλάδος της νομικής με ποσοστό 10,9% και ο κλάδος της υγείας με ποσοστό 12,5%.

	Ποσοστό	Σύνολο
Αγροτικά / Αλιεία / Κτηνοτροφία	0,4%	3
Αθλητισμός	2,5%	20
Άλλο	3,9%	32
Αναλυτής / Β.Ι	0,5%	4
Ανθρώπινο Δυναμικό	0,7%	6
Ασφάλειες / Ασφαλιστικά	0,1%	1
Βιομηχανία / Παραγωγή	1,1%	9
Γενική Διοίκηση	1,5%	12
Γραμματεία	2,2%	18
Δημόσιες Σχέσεις	0,1%	1
Δημόσιος Τομέας	6,2%	50
Διασφάλιση Ποιότητας / Έλεγχος	0,5%	4
Διαφήμιση	0,2%	2
Εκπαίδευση	29,4%	239
Εμπόριο / Λιανεμπόριο	0,6%	5
Εμποροϋπάλληλος	0,4%	3
Εξυπηρέτηση πελατών / Τηλεφωνικό κέντρο	1,6%	13
Εξωτερικές εργασίες / Courier	0,1%	1
Επιβατικές / Εμπορευματικές Μεταφορές	0,2%	2
Επιχειρηματικότητα / Franchising	0,2%	2
Εργάτες	0,2%	2
Έρευνα και Ανάπτυξη	4,3%	35
Εστίαση / Καφέ	1,7%	14
Καλλιτεχνικά / Πολιτιστικά / Τέχνες	1,5%	12
Κατασκευές / Μηχανικοί / Αρχιτέκτονες	0,2%	2
Κοινωνικές / Εθελοντικές Υπηρεσίες	0,2%	2
Λογιστικά / Φοροτεχνικά	1,0%	8
Μάρκετινγκ	1,2%	10
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης / Δημοσιογραφία	0,2%	2

Ναυτιλιακά	0,5%	4
Νομικά	10,9%	89
Οικονομικά	1,4%	11
Πληροφορική	3,3%	27
Προμήθειες / Αγορές	0,1%	1
Πωλήσεις	1,5%	12
Σύμβουλοι Επιχειρήσεων	1,0%	8
Σχέδιο / Γραφικές Τέχνες	0,1%	1
Τηλεπικοινωνίες	0,5%	4
Τουρισμός / Ξενοδοχεία	1,8%	15
Τράπεζες	0,9%	7
Υγεία	12,5%	102
Υπηρεσίες Ασφάλειας / Φύλαξης	0,1%	1
Φαρμακευτικά	1,6%	13
Χρηματοπιστωτικοί Οργανισμοί	0,5%	4

Πίνακας 35. Τομέας/κλάδος απασχόλησης

Ως προς τη διάρκεια της σημερινής απασχόλησης, το 62,3% απασχολείται σε σταθερή απασχόληση ενώ το 37,7% απασχολείται σε προσωρινή εργασία.

	Ποσοστό
Ορισμένου χρόνου	29 %
Αορίστου χρόνου	37,7%
Μόνιμος	33,3%

Πίνακας 36. Διάρκεια απασχόλησης

Αναφορικά με τις καθαρές αποδοχές από την εργασία τους, η πλειοψηφία των αποφοίτων σε ποσοστό 49,1 % δηλώνει έχει μισθό σε ετήσια βάση λιγότερα από 12.000€.

	Ποσοστό
<12.000€.	49,1 %
12.000€ – 25.000€	32,8%
>25.000€	18,1%

Πίνακας 37. Μισθός σε ετήσια βάση

Το υψηλότερο ποσοστό που έχει ετήσιο μισθό μικρότερο από 12.000 € προέρχεται από τους αποφοίτους του τμήματος Θεατρικών Σπουδών, του τμήματος της Αγγλικής γλώσσας και φιλολογίας καθώς και του τμήματος Ρωσικής γλώσσας και φιλολογίας και σλαβικών σπουδών. Στον αντίποδα το υψηλότερο ποσοστό που δηλώνει ετήσιο μισθό μεγαλύτερο από 25.000 €

προέρχεται από τους αποφοίτους του τμήματος της Ιατρικής και του τμήματος Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών.

	<12.000€.	12.000€ – 25.000€	>25.000€
Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης	63,0%	33,3%	3,7%
Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	83,8%	10,8%	5,4%
Τμήμα Βιολογίας	50,0%	33,3%	16,7%
Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	71,4%	28,6%	0,0%
Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας	57,1%	35,7%	7,1%
Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος	36,4%	54,5%	9,1%
Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία	79,4%	17,6%	2,9%
Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης	46,2%	38,5%	15,4%
Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού	55,6%	27,8%	16,7%
Τμήμα Θεατρικών Σπουδών	100,0%	0,0%	0,0%
Τμήμα Θεολογίας	76,9%	15,4%	7,7%
Τμήμα Ιατρικής	7,3%	41,8%	50,9%
Τμήμα Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας	60,0%	40,0%	0,0%
Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας	71,4%	17,9%	10,7%
Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	50,0%	50,0%	0,0%
Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας	62,5%	37,5%	0,0%
Τμήμα Μαθηματικών	48,4%	38,7%	12,9%
Τμήμα Μουσικών Σπουδών	14,3%	71,4%	14,3%
Τμήμα Νομικής	53,0%	20,0%	27,0%
Τμήμα Νοσηλευτικής	16,0%	52,0%	32,0%
Τμήμα Οδοντιατρικής	38,1%	38,1%	23,8%
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών	18,2%	52,3%	29,5%
Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών	27,6%	31,0%	41,4%
Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης	53,8%	28,2%	17,9%
Τμήμα Ρωσικής Γλώσσας και Φιλολογίας και Σλαβικών Σπουδών	83,3%	16,7%	0,0%
Τμήμα Τουρκικών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών	75,0%	25,0%	0,0%
Τμήμα Φαρμακευτικής	44,4%	33,3%	22,2%

Τμήμα Φιλολογίας	48,1%	44,2%	7,7%
Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας	45,7%	42,9%	11,4%
Τμήμα Φυσικής	40,9%	36,4%	22,7%
Τμήμα Χημείας	52,9%	29,4%	17,6%
Τμήμα Ψυχολογίας	52,6%	36,8%	10,5%
Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης	50,0%	50,0%	0,0%

Πίνακας 38. Μισθός σε ετήσια βάση (ανά τμήμα)

Ως χρόνος τρέχουσας εργασίας δηλώθηκαν αριθμοί από 0 μέχρι 396 μήνες, με μέσο όρο τους 50 μήνες και στη συντριπτική τους πλειοψηφία οι απόφοιτοι αναζήτησαν την τρέχουσα εργασία τους από 0-12 μήνες.

	Ποσοστό
0-12 μήνες	84,5%
13-24 μήνες	3,8%
24+ μήνες	11,7%

Πίνακας 39. Χρόνος αναζήτησης τρέχουσας εργασίας

Σχεδόν παρόμοια ευρήματα προκύπτουν όσον αφορά την ερώτηση που σχετίζεται με το χρόνο αναζήτησης της πρώτης εργασίας μετά το πέρας των σπουδών. Μια μικρή διαφοροποίηση εμφανίζεται στις κατηγορίες 13-24 μήνες και 24+ μήνες.

	Ποσοστό
0-12 μήνες	86,5%
13-24 μήνες	8,2%
24+ μήνες	5,3%

Πίνακας 40. Χρόνος αναζήτηση πρώτης αμειβόμενης εργασίας

Ακολούθως παρουσιάζονται στοιχεία σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι απόφοιτοι αναζητούν εργασία (στο ερώτημα μπορούν να δοθούν πολλαπλές απαντήσεις). Ο κυριότερος τρόπος αναζήτησης εργασίας είναι μέσω γνωστών και μέσω ιστοσελίδων αναζήτησης εργασίας.

	Ποσοστό
Ιστοσελίδες αναζήτησης εργασίας	28,4%
Social Media	13,0%
Γραφεία ευρέσεως εργασίας	1,7%
ΟΑΕΔ	4,7%
Γραφείο διασύνδεσης	2,1%
Διδάσκοντες τμήματος	6,5%
Γνωστοί	30,2%
Άλλο	13,4%

Πίνακας 41. Τρόποι αναζήτησης εργασίας

Αναφορικά με τη χώρα απασχόλησης, 90,4 % των εργαζομένων απασχολούνται στην Ελλάδα και 9,6 % στο εξωτερικό. Από τους εργαζόμενους στην Ελλάδα το 82,9% εργάζεται στην Αττική ενώ από τους εργαζόμενους που απασχολούνται στο εξωτερικό το μεγαλύτερο ποσοστό εργάζεται στην Κύπρο (19,2%), τη Μεγάλη Βρετανία (25,6%) και τη Γερμανία (11,5%).

Όσον αφορά την κινητικότητα στο πλαίσιο της τρέχουσας θέσης απασχόλησης, ένα ποσοστό της τάξης του 6,5 % χρειάζεται να μετακινείται. Από αυτούς το 48% μετακινείται εντός της ελληνικής επικράτειας, με τη Μεγάλη Βρετανία, τη Γερμανία και την Ιταλία να ακολουθεί.

	Ποσοστό
Αυστραλία	2,0%
Καναδάς	2,0%
Κύπρος	4,0%
Δανία	2,0%
Αιθιοπία	2,0%
Γαλλία	4,0%
Γερμανία	6,0%
Ελλάδα	48,0%
Ιταλία	6,0%
Ολλανδία	2,0%
Σερβία	2,0%
Ελβετία	2,0%
Τουρκία	2,0%
Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα	2,0%
Μεγάλη Βρετανία	12,0%
Η.Π.Α	2,0%

Πίνακας 42. Στοιχεία κινητικότητας

Το μεγαλύτερο ποσοστό των αποφοίτων συμφώνησε ότι η πρώτη του εργασία ήταν συναφής με το πτυχίο του. Το εύρημα αυτό καταδεικνύει ότι ένα σημαντικό ποσοστό των αποφοίτων βρίσκει

συναφή εργασία με το αντικείμενο των σπουδών του κατά την αρχική του είσοδο στην αγορά εργασίας.

5=Συμφωνώ κατά πολύ, 4=Συμφωνώ, 3= Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ, 2=Διαφωνώ, 1=Διαφωνώ κατά πολύ.					
	5	4	3	2	1
Συνάφεια πρώτης εργασίας και πτυχίου	45,5%	21,2%	8,1%	7,7%	17,5%

Πίνακας 43. Συνάφεια πρώτης εργασίας και πτυχίου

Οι απόφοιτοι που συμφωνούσαν με αυτό προερχόταν από τα τμήματα της Ιατρικής, Μουσικών Σπουδών, Οδοντιατρικής και Φαρμακευτικής. Στον αντίποδα, οι απόφοιτοι που συμφωνούσαν λιγότερο (χαμηλότερο ποσοστό θετικών απαντήσεων) ανήκαν στα τμήματα Θεολογίας, Τουρκικών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών και Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης.

5=Συμφωνώ κατά πολύ, 4=Συμφωνώ, 3= Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ, 2=Διαφωνώ, 1=Διαφωνώ κατά πολύ.					
	5	4	3	2	1
Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης	51,9%	29,6%	0,0%	7,4%	11,1%
Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	51,4%	24,3%	2,7%	8,1%	13,5%
Τμήμα Βιολογίας	41,7%	16,7%	8,3%	0,0%	33,3%
Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	35,7%	0,0%	0,0%	14,3%	50,0%
Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας	71,4%	14,3%	0,0%	7,1%	7,1%
Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος	9,1%	27,3%	9,1%	9,1%	45,5%
Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία	41,2%	32,4%	5,9%	2,9%	17,6%
Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης	15,4%	7,7%	30,8%	30,8%	15,4%
Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού	47,2%	22,2%	11,1%	2,8%	16,7%
Τμήμα Θεατρικών Σπουδών	30,0%	20,0%	30,0%	10,0%	10,0%
Τμήμα Θεολογίας	7,7%	0,0%	0,0%	15,4%	76,9%
Τμήμα Ιατρικής	78,2%	18,2%	1,8%	0,0%	1,8%
Τμήμα Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας	40,0%	10,0%	20,0%	10,0%	20,0%
Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας	25,0%	21,4%	10,7%	10,7%	32,1%
Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	25,0%	25,0%	25,0%	12,5%	12,5%
Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας	25,0%	0,0%	12,5%	31,3%	31,3%

Τμήμα Μαθηματικών	32,3%	35,5%	9,7%	9,7%	12,9%
Τμήμα Μουσικών Σπουδών	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Τμήμα Νομικής	62,0%	19,0%	9,0%	4,0%	6,0%
Τμήμα Νοσηλευτικής	68,0%	16,0%	8,0%	4,0%	4,0%
Τμήμα Οδοντιατρικής	76,2%	23,8%	0,0%	0,0%	0,0%
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών	34,1%	29,5%	18,2%	9,1%	9,1%
Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών	55,2%	24,1%	6,9%	0,0%	13,8%
Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης	23,1%	10,3%	7,7%	20,5%	38,5%
Τμήμα Ρωσικής Γλώσσας και Φιλολογίας και Σλαβικών Σπουδών	16,7%	16,7%	0,0%	16,7%	50,0%
Τμήμα Τουρκικών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών	0,0%	0,0%	0,0%	25,0%	75,0%
Τμήμα Φαρμακευτικής	66,7%	22,2%	11,1%	0,0%	0,0%
Τμήμα Φιλολογίας	44,2%	26,9%	3,8%	11,5%	13,5%
Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας	34,3%	28,6%	8,6%	8,6%	20,0%
Τμήμα Φυσικής	31,8%	36,4%	4,5%	0,0%	27,3%
Τμήμα Χημείας	52,9%	23,5%	5,9%	5,9%	11,8%
Τμήμα Ψυχολογίας	15,8%	10,5%	15,8%	15,8%	42,1%
Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης	0,0%	16,7%	16,7%	0,0%	66,7%

Πίνακας 44. Συνάφεια πρώτης εργασίας και πτυχίου ανά τμήμα

Στην ερώτηση σχετικά με το τι πτυχίο ήταν απαιτητό από τον/την τωρινό τους εργοδότη, το μεγαλύτερο ποσοστό απάντησε ότι ήταν απαιτητό πτυχίο του τομέα τους με συγκεκριμένη κατεύθυνση.

	Ποσοστό
Πτυχίο του τομέα μου χωρίς συγκεκριμένη κατεύθυνση	27,4%
Πτυχίο του τομέα μου με συγκεκριμένη κατεύθυνση	36,0%
Πτυχίο του τομέα μου ή πτυχίο παρεμφερούς τομέα	13,2%
Οποιοδήποτε πτυχίο	10,6%
Πτυχίο τελείως διαφορετικού τομέα.	3,1%
Κανένα Πτυχίο	9,7%

Πίνακας 45. Απαιτητό πτυχίο από εργοδότη

Σε επίπεδο τμημάτων το μεγαλύτερο ποσοστό ετεροαπασχόλησης (Οποιοδήποτε πτυχίο, Πτυχίο τελείως διαφορετικού τομέα, Κανένα πτυχίο) παρουσιάζουν οι απόφοιτοι του τμήματος Τουρκικών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών, Θεολογίας καθώς επίσης και Ρωσικής γλώσσας και φιλολογίας και σλαβικών σπουδών. Στον αντίποδα το μικρότερο ποσοστό ετεροαπασχόλησης παρατηρείται στους αποφοίτους του τμήματος Φαρμακευτικής, Οδοντιατρικής, Μουσικών Σπουδών και Ιατρικής.

A=Πτυχίο του τομέα μου χωρίς συγκεκριμένη κατεύθυνση, B=Πτυχίο του τομέα μου με συγκεκριμένη κατεύθυνση, Γ= Πτυχίο του τομέα μου ή πτυχίο παρεμφερούς τομέα, Δ= Οποιοδήποτε πτυχίο, E= Πτυχίο τελείως διαφορετικού τομέα, ΣΤ'= Κανένα πτυχίο						
	A	B	Γ	Δ	E	ΣΤ'
Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης	37%	48%	11%	4%	0%	0%
Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	51%	16%	8%	11%	8%	5%
Τμήμα Βιολογίας	8%	33%	33%	8%	0%	17%
Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	36%	36%	7%	0%	0%	21%
Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας	14%	43%	21%	0%	14%	7%
Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος	9%	36%	0%	18%	9%	27%
Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία	26%	38%	9%	12%	3%	12%
Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης	31%	0%	46%	23%	0%	0%
Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού	42%	39%	6%	6%	3%	6%
Τμήμα Θεατρικών Σπουδών	20%	40%	10%	10%	0%	20%
Τμήμα Θεολογίας	8%	0%	0%	31%	0%	62%
Τμήμα Ιατρικής	22%	71%	5%	0%	0%	2%
Τμήμα Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας	10%	40%	0%	30%	10%	10%
Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας	14%	29%	11%	25%	7%	14%
Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	13%	38%	0%	25%	13%	13%
Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας	13%	19%	19%	19%	6%	25%
Τμήμα Μαθηματικών	29%	26%	19%	10%	3%	13%
Τμήμα Μουσικών Σπουδών	14%	71%	14%	0%	0%	0%
Τμήμα Νομικής	55%	33%	6%	3%	1%	2%
Τμήμα Νοσηλευτικής	48%	44%	4%	4%	0%	0%
Τμήμα Οδοντιατρικής	38%	57%	5%	0%	0%	0%
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών	16%	55%	7%	11%	0%	11%
Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών	24%	21%	38%	0%	0%	17%
Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης	3%	13%	23%	36%	8%	18%
Τμήμα Ρωσικής Γλώσσας και Φιλολογίας και Σλαβικών Σπουδών	0%	0%	17%	67%	0%	17%

Τμήμα Τουρκικών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών	0%	0%	0%	0%	0%	100%
Τμήμα Φαρμακευτικής	44%	39%	17%	0%	0%	0%
Τμήμα Φιλολογίας	17%	38%	19%	12%	4%	10%
Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας	20%	34%	17%	14%	9%	6%
Τμήμα Φυσικής	18%	45%	23%	9%	5%	0%
Τμήμα Χημείας	29%	35%	24%	12%	0%	0%
Τμήμα Ψυχολογίας	5%	37%	16%	16%	0%	26%
Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης	0%	17%	33%	17%	17%	17%

Πίνακας 46. Απαιτητό πτυχίο από εργοδότη (ανά τμήμα)

Επίσης παρατηρούμε ότι σε γενικές γραμμές οι απόφοιτοι του ΕΚΠΑ είναι ικανοποιημένοι από την εργασία τους σε ποσοστό άνω του 70% ενώ ένα πολύ μικρό ποσοστό 6,1 % δηλώνει δυσαρεστημένοι από την εργασία του.

5= πολύ ικανοποιημένος/η, 4= ικανοποιημένος/η, 3= ούτε ικανοποιημένος/η, ούτε δυσαρεστημένος/η 2=δυσαρεστημένος/η, 1= πολύ δυσαρεστημένος/η					
	5	4	3	2	1
Ικανοποίηση από την εργασία	37,1%	38,0%	18,7%	5,0%	1,1%

Πίνακας 47. Ικανοποίηση από την εργασία

B.3.2 Άνεργοι

Όπως παρουσιάστηκε, το ποσοστό των ανέργων ανέρχεται σε ποσοστό 15,8%. Παρότι το ποσοστό αυτό είναι σχετικά υψηλό η διάρκεια της ανεργίας είναι σχετικά μικρή για τους περισσότερους.

	Ποσοστό
0-12 μήνες	86,5%
13-24 μήνες	8,2%
24+ μήνες	5,3%

Πίνακας 48. Χρόνος ανεργίας

Ως προς το βασικό λόγο της ανεργίας (στο ερώτημα μπορούν να δοθούν πολλαπλές απαντήσεις), η πλειοψηφία των αποφοίτων δήλωσε ότι δεν αναζητά ενεργά εργασία ενώ ο δεύτερος λόγος της ανεργίας είναι οι λίγες θέσεις εργασίας που υπάρχουν για την ειδικότητα των σπουδών τους.

	Ποσοστό
Δεν αναζητώ ενεργά εργασία	34%
Δεν υπάρχουν πολλές θέσεις εργασίας για την ειδικότητά μου	33,3%
Οι εργοδότες προσλαμβάνουν άτομα με περισσότερη κατάρτιση ή δεξιότητες από μένα	9,8%
Οι εργοδότες προτιμούν εργαζόμενους που έχουν μεγαλύτερη εργασιακή εμπειρία από τη δική μου	22,9%

Πίνακας 49. Λόγοι ανεργίας

Όσον αφορά τον τρόπο αναζήτησης εργασίας (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων) οι άνεργοι φαίνεται να αναζητούν σε μεγαλύτερο βαθμό εργασία μέσω ιστοσελίδων αναζήτησης εργασίας και γνωστών.

	Ποσοστό
Ιστοσελίδες αναζήτησης εργασίας	30,6%
Social Media	19,4%
Γραφεία ευρέσεως εργασίας	3,2%
ΟΑΕΔ	12,3%
Γραφείο διασύνδεσης	3,9%
Διδάσκοντες τμήματος	3,2%
Γνωστοί	22,5%
Άλλο	4,9%

Πίνακας 50. Τρόποι αναζήτησης εργασίας ανέργων

Στο ερώτημα αν οι άνεργοι έχουν εργαστεί κατά το παρελθόν, 64% έδωσε θετική απάντηση ενώ 36 % απάντησαν αρνητικά. Όσον αφορά την ιστορικότητα της εργασίας τους το μεγαλύτερο ποσοστό των ανέργων που έχουν εργαστεί κατά το παρελθόν δήλωσε ότι έχει απασχοληθεί σε μια εργασία. Παρακάτω παρουσιάζεται ο πίνακας με την ιστορικότητα εργασίας των ανέργων.

	Ποσοστό
1 εργασία	34,0%
2 εργασίες	26,0%
3 εργασίες	11,0%
4 εργασίες	15,0%
5 εργασίες	5,0%
6 εργασίες	6,0%
7 εργασίες	1,0%
8 εργασίες	1,0%
10 εργασίες	1,0%

Πίνακας 51. Ιστορικότητα εργασίας ανέργων

Τέλος, στην πλειοψηφία τους οι άνεργοι που έχουν εργαστεί κατά το παρελθόν δήλωσαν ότι ο χρόνος αναζήτησης για την πρώτη τους αμειβόμενη εργασία ήταν από 0-12 μήνες.

	Ποσοστό
0-12 μήνες	83,8%
13-24 μήνες	11,1%
24+ μήνες	5,1%

Πίνακας 52. Χρόνος αναζήτησης πρώτης αμειβόμενης εργασίας.

B.4 Επιμόρφωση/εκπαιδευτικά προγράμματα.

Η συμμετοχή σε προγράμματα δια βίου μάθησης επιλέχθηκε από το 48,2% των αποφοίτων ενώ το 58,2 % δήλωσαν ότι δεν έχουν συμμετάσχει. Όσον αφορά τα εκπαιδευτικά σεμινάρια, το 52,4% δήλωσε ότι έχει συμμετάσχει σε τουλάχιστον 1 εκπαιδευτικό σεμινάριο ενώ το 47,6 δήλωσε ότι δεν έχει συμμετάσχει. Οι περισσότεροι, σε ποσοστό 34,2 %, δήλωσαν ότι έχουν παρακολουθήσει σεμινάρια που διεξαγόταν από ΚΕΔΙΒΙΜ.

	Ποσοστό
ΚΕΚ	3,8%
ΚΕΔΙΒΙΜ	34,2%
ΙΕΚ	1,0%
Επαγγελματικός Οργανισμός	8,9%
Διεθνείς φορείς εκπαίδευσης	18,6%
Άλλο	33,6%

Πίνακας 53. Φορέας διεξαγωγής σεμιναρίου

Το 83,8 % έλαβε αναγνωρισμένη πιστοποίηση ενώ το υπόλοιπο 16,2 % όχι. Όσον αφορά τις ώρες παρακολούθησης υπάρχει μεγάλη διασπορά από 2 μέχρι 3600 ώρες και μέσο όρο τις 258. Ο κύριος λόγος παρακολούθησης του σεμιναρίου (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων) ήταν η προσωπική επιθυμία για επαγγελματική εξέλιξη.

	Ποσοστό
Υποχρέωση από την Εργασία μου	6,8%
Προσωπική επιθυμία για επαγγελματική εξέλιξη	62,6%
Προσωπική επιθυμία για ατομικούς λόγους	27,8%
Άλλο	2,8%

Πίνακας 54. Λόγοι παρακολούθησης σεμιναρίου

Όσον αφορά το πεδίο σπουδών των σεμιναρίων το μεγαλύτερο ενδιαφέρον συγκέντρωσε η επιστήμη της εκπαίδευσης. Παρακάτω, παρατίθεται ο πίνακας στον οποίο αποτυπώνονται τα ποσοστά συμμετοχής των αποφοίτων ανά πεδίο σπουδών (Λίστα πεδίων – UNESCO ISCED F 2013).

	Ποσοστό
Accounting and taxation	2,6%
Audio-visual techniques and media production	0,8%
Biochemistry	0,4%
Biology	3,4%
Chemistry	0,6%
Earth sciences	0,6%
Economics	2,6%
Education science	29,4%
Environmental sciences	0,4%
Finance, banking and insurance	1,8%
Fine arts	0,4%
History and archaeology	2,0%
Journalism and reporting	0,6%
Language acquisition	2,2%
Law	5,7%
Library, information and archival studies	0,4%
Literature and linguistics	2,6%
Management and administration	4,5%
Marketing and advertising	2,8%
Mathematics	0,8%
Music and performing arts	0,6%
Natural environments and wildlife	0,2%
Philosophy and ethics	0,4%
Physics	0,8%
Political sciences and civics	1,2%

Psychology	8,7%
Religion and theology	1,8%
Secretarial and office work	0,4%
Sociology and cultural studies	0,8%
Statistics	2,2%
Teacher training with subject specialization	9,5%
Teacher training without subject specialization	2,4%
Training for pre-school teachers	0,2%
Wholesale and retail sales	0,4%
Work skills	6,1%

Πίνακας 55. Πεδίο σπουδών/σεμιναρίων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'. Συμπεράσματα

Οι απόφοιτοι είναι κατά τα δύο τρίτα γυναίκες με μέσο όρο ηλικίας τα 34 έτη, κατάγονται κατά συντριπτική πλειοψηφία από την Ελλάδα, όπου και διαμένουν, εκτός από το ένα δέκατο που μένει στο εξωτερικό. Τα τρία πέμπτα αυτών που μένουν στην Ελλάδα διαμένουν στην Αττική. Η συντριπτική πλειοψηφία έχει ως μητρική γλώσσα την ελληνική ενώ ένα ποσοστό της τάξης του 5% δήλωσε δίγλωσσο κυρίως με την αγγλική ως δεύτερη γλώσσα. Το 1,3% των αποφοίτων δήλωσε ΑμεΑ.

Η πολύ μεγάλη τους πλειοψηφία αποφοίτησε με βαθμό πτυχίου λίαν καλώς, με τις γυναίκες να εμφανίζουν ελαφρώς καλύτερες επιδόσεις από τους άντρες.

Οι σπουδές χρηματοδοτήθηκαν κατά μεγάλη πλειοψηφία από την οικογένεια, με την επαγγελματική ενασχόληση να επικουρεί στη χρηματοδότηση στο ένα τρίτο των περιπτώσεων.

Τα τμήματα φοίτησης ήταν μεταξύ των πρώτων επιλογών της πλειοψηφίας του δείγματος με δημοφιλέστερες σχολές, αυτές της Ιατρικής, της Νομικής και της Ψυχολογίας. Οι υποψήφιοι στην πολύ μεγάλη τους πλειοψηφία πέτυχαν σε τμήμα που ήταν μεταξύ των βασικών τους επιλογών. Κατά συνέπεια θα μπορούσε να προκύψει ότι τα τμήματα και οι σχολές του Πανεπιστημίου Αθηνών, τυγχάνουν αρκετής εκτίμησης ως προς το επίπεδο σπουδών που προσφέρουν.

Η συντριπτική πλειοψηφία των αποφοίτων δήλωσε ότι βρήκε το επιστημονικό αντικείμενο των σπουδών ενδιαφέρον. Από τη μία φαίνεται ότι οι υποψήφιοι πέτυχαν σε τμήμα στο οποίο οι

ίδιοι είχαν προσωπικό ενδιαφέρον ενώ από την άλλη φαίνεται ότι τα τμήματα εκπληρώνουν τις προσδοκίες των φοιτητών όσον αφορά την παροχή ενός πλούσιου και ενδιαφέροντος προγράμματος σπουδών σε σχέση με το επιστημονικό αντικείμενο. Όμως μόνο λίγο πάνω από τους μισούς θεώρησαν το πρόγραμμα ολοκληρωμένο σε σχέση με το αντικείμενο σπουδών. Οι απόφοιτοι θεωρούν ότι ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα σπουδών είναι αυτό που παρέχει θεμελιώδεις γνώσεις του επιστημονικού αντικειμένου ενώ κατά τη διάρκεια των σπουδών παρέχεται η απαραίτητη εξειδίκευση σύμφωνα με τις κατευθύνσεις που το πρόγραμμα προσφέρει. Επιπροσθέτως, ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα σπουδών είναι αυτό που συνδέει τη θεωρία με την πράξη και οδηγεί τους απόφοιτους στην απόκτηση εφαρμοσμένης γνώσης. Οι απόφοιτοι δείχνουν να θεωρούν ότι υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης σε αυτούς τους τομείς.

Το επίπεδο δυσκολίας των σπουδών θεωρείται υψηλό από την πλειοψηφία με δυσκολότερα τα τμήματα της Φαρμακευτικής, της Ρωσικής Γλώσσας και Φιλολογίας και Σλαβικών Σπουδών, της Φυσικής, της Νοσηλευτικής, της Οδοντιατρικής, της Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών και των Μαθηματικών. Στις περισσότερες περιπτώσεις, οι κύριοι παράγοντες δυσκολίας των σπουδών είναι ο όγκος της ύλης που καλούνται να αφομοιώσουν οι φοιτητές ενώ σε κάποιες εξ' αυτών το επίπεδο δυσκολίας συσχετίζεται με το επιστημονικό αντικείμενο. Παρόλα αυτά οι απόφοιτοι θεωρούν ότι το υψηλό επίπεδο σπουδών συσχετίζεται με θετικά μαθησιακά αποτελέσματα όπως η απόκτηση επιστημονικής γνώσης και η ανάπτυξη της κριτικής τους σκέψης.

Επίσης, ένα σχετικά σημαντικό ποσοστό βρίσκει ότι το πρόγραμμα βοηθά την ανάπτυξη δεξιοτήτων όπως η κριτική σκέψη, η αποδοχή νέων ιδεών και η αυτόνομη απόκτηση νέας γνώσης, όμως σχετική υστέρηση εμφανίζεται στην χρήση τεχνολογικών εφαρμογών. Σε αυτό το πλαίσιο σημαντικό κρίνεται να χρησιμοποιηθούν τρόποι που θα ενισχύσουν τη διεπαφή του εκάστοτε επιστημονικού αντικειμένου και της τεχνολογίας ενισχύοντας παράλληλα τη δεξιότητα της χρήσης τεχνολογικών εφαρμογών των αποφοίτων. Επίσης η ενίσχυση των δεξιοτήτων της προφορικής επικοινωνίας καθώς και της συνεργασίας με άλλες ειδικότητες κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική καθότι οι δεξιότητες αυτές θεωρούνται σημαντικές για ένα πλήθος θέσεων εργασίας.

Τρεις στους πέντε απάντησαν ότι το πρόγραμμα που παρακολούθησαν περιλάμβανε μαθήματα και από άλλα τμήματα, με την πλειοψηφία να συμφωνεί ότι τα μαθήματα αυτά ήταν χρήσιμα.

Το στοιχείο αυτό θα μπορούσε να ενισχύσει τη δεξιότητα της συνεργασίας με άλλες ειδικότητες για την επίλυση προβλημάτων.

Το ποσοστό ικανοποίησης των σπουδών είναι άνω του 70%, με παρόμοιο ποσοστό ικανοποίησης να προέρχεται από την απόκτηση επιστημονικής γνώσης ενώ περίπου μισοί είναι ικανοποιημένοι από τις προσωπικές δεξιότητες που απέκτησαν.

Τρεις στους πέντε απάντησαν θετικά στο αν οι γνώσεις και η εμπειρία που αποκόμισαν από τις σπουδές τους, τούς βοήθησαν στο να μάθουν γρήγορα το αντικείμενο της εργασίας τους και να είναι αποδοτικοί.

Αν και πάνω από το 50% των αποφοίτων συμφωνεί ότι οι γνώσεις και η εμπειρία που απέκτησαν από το αντικείμενο των σπουδών τούς βοήθησε να επιλεχθούν σε θέσεις εργασίας, η συντριπτική πλειοψηφία επιζητά περισσότερες πρακτικές γνώσεις για είσοδο στην αγορά εργασίας. Οι απόφοιτοι θεωρούν ότι η απόκτηση πρακτικών γνώσεων που θα τους βοηθούσε να προετοιμαστούν κατάλληλα κατά τη διαδικασία αίτησής τους σε θέσεις εργασίας, θα τους έκανε καλύτερους υποψήφιους στην αγορά.

Σχεδόν τα τέσσερα πέμπτα των συμμετεχόντων θεώρησαν ότι δεν ενημερώθηκαν για τις επιλογές καριέρας κατά τη διάρκεια των σπουδών ενώ οι απόφοιτοι που απαντήσανε θετικά ανέφεραν ότι η ενημέρωσή τους γινόταν μέσω των καθηγητών/ριών τους ή/και γνωστών. Οι καθηγητές φαίνεται να παρέχουν μια θεωρητική καθοδήγηση σχετικά με τους τομείς που μπορούν να απασχοληθούν οι πτυχιούχοι των τμημάτων του ΕΚΠΑ χωρίς ωστόσο να παρέχεται μια πιο πρακτική ενημέρωση.

Πάνω από τους μισούς συμμετείχαν σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης. Η δυνατότητα πρακτικής άσκησης δίνει την ευκαιρία σε φοιτητές να βρεθούν σε πραγματικό επιχειρηματικό και εργασιακό περιβάλλον, να διερευνήσουν τα επαγγελματικά τους ενδιαφέροντα, να εφαρμόσουν στην πράξη και να ενισχύσουν τις επιστημονικές τους γνώσεις. Με αυτό τον τρόπο μπορεί να ενισχυθεί η σύνδεση των αποφοίτων με την αγορά εργασίας.

Η μεγάλη πλειοψηφία των συμμετεχόντων έκανε μεταπτυχιακές σπουδές κυρίως από επιστημονικό ενδιαφέρον και γιατί πίστευε ότι η εξειδίκευση θα βοηθήσει στην επαγγελματική τους σταδιοδρομία. Σχεδόν οι μισοί πραγματοποίησαν το μεταπτυχιακό τους στο ΕΚΠΑ, κυρίως

λόγω του περιεχομένου του προγράμματος, ενώ η τοποθεσία, το κόστος και το διδακτικό προσωπικό αποτελούν σημαντικούς παράγοντες. Η σύνδεση με την αγορά εργασίας ως λόγος πραγματοποίησης μεταπτυχιακών σπουδών αναφέρεται πολύ λιγότερο.

Σχετικά με την απασχόληση, η μεγάλη πλειοψηφία των συμμετεχόντων (84%) απασχολούνται κατά τα δύο τρίτα ως μισθωτοί διαρκούς απασχόλησης, ενώ ένας στους δέκα είναι ελεύθερος επαγγελματίας και ένας στους δέκα εργάζεται με σύμβαση ορισμένου χρόνου. Ένας στους έξι σχεδόν είναι άνεργος. Κύριοι κλάδοι απασχόλησης είναι η εκπαίδευση, τα νομικά, και η υγεία.

Σχεδόν οι μισοί δηλώνουν εισόδημα από την εργασία τους χαμηλότερο από 12.000€ το χρόνο.

Οι απόφοιτοι εργάζονται στην τρέχουσα εργασία τους κατά μέσο όρο για τέσσερα χρόνια, ενώ στη συντριπτική τους πλειοψηφία αναζητούσαν την εργασία αυτή για λιγότερο από ένα χρόνο. Ο κυριότερος τρόπος αναζήτησης εργασίας είναι μέσω γνωστών και ιστοσελίδων αναζήτησης εργασίας.

Το μεγαλύτερο ποσοστό των αποφοίτων συμφώνησε ότι η πρώτη του εργασία ήταν συναφής του πτυχίου τους ενώ πάνω από τους μισούς απόφοιτους απάντησαν ότι από τον τωρινό τους εργοδότη ήταν απαιτητό πτυχίο σχετικό με τον τομέα τους. Τέλος, σε ποσοστό άνω του 70% δήλωσαν ικανοποιημένοι από την εργασία τους.

Όσον αφορά τους άνεργους το ένα τρίτο δήλωσε ότι δεν έχει εργαστεί ποτέ. Για την πλειοψηφία των ανέργων ο χρόνος αναζήτησης της εργασίας είναι από 0-12 μήνες, άρα δεν είναι μακροπρόθεσμοι άνεργοι. Πρώτος λόγος ανεργίας αναφέρεται η μη ενεργή αναζήτηση εργασίας, ενώ δεύτερος, οι λίγες θέσεις εργασίας που υπάρχουν για την ειδικότητα των σπουδών τους.

Αναφορικά με τα εκπαιδευτικά προγράμματα σχεδόν οι μισοί από τους αποφοίτους επιμορφώνονται με σεμινάρια ή/και δια προγράμματα διά βίου μάθησης με τους περισσότερους από αυτούς να συμμετέχουν σε προγράμματα του τομέα της εκπαίδευσης.

Συνολικά φαίνεται ότι τα περισσότερα τμήματα του ΕΚΠΑ ήταν μεταξύ των πέντε πρώτων επιλογών της πλειοψηφίας του δείγματος ενώ η συντριπτική πλειοψηφία των αποφοίτων βρήκε το επιστημονικό αντικείμενο των σπουδών τους ενδιαφέρον. Οι απόφοιτοι φαίνεται να

θεωρούν το ΕΚΠΑ ένα Πανεπιστημιακό Ίδρυμα το οποίο διακρίνεται για την παροχή υψηλών επιστημονικών γνώσεων με τους απόφοιτους να μένουν ικανοποιημένοι από τις επιστημονικές γνώσεις που απέκτησαν σε ποσοστό άνω του 80%. Παράλληλα θεωρούν ότι το Ίδρυμα προσφέρει πλούσια και ενδιαφέροντα προγράμματα σπουδών.

Ένα σημαντικό ποσοστό θα ήθελε το πρόγραμμα να είναι περισσότερο ολοκληρωμένο σε σχέση με το αντικείμενο σπουδών συνδέοντας σε μεγαλύτερο βαθμό τη θεωρία με την πράξη γεγονός που θα επέτρεπε την απόκτηση πιο εφαρμοσμένης γνώσης. Η πρακτική άσκηση κατά τη διάρκεια σπουδών θα βοηθούσε προς αυτή την κατεύθυνση καθώς θα αποτελούσε το πεδίο εκείνο στο οποίο οι φοιτητές θα μπορούσαν να εφαρμόσουν την επιστημονική τους γνώση σε πραγματικές συνθήκες και θα τους έφερνε ένα βήμα πιο κοντά με την αγορά εργασίας.

Η πλειοψηφία των αποφοίτων θεωρεί το επίπεδο δυσκολίας των σπουδών υψηλό ή πολύ υψηλό με κύριους παράγοντες δυσκολίας να είναι ο όγκος της ύλης των μαθημάτων και σε κάποιες περιπτώσεις το ίδιο το αντικείμενο των σπουδών. Παρόλα αυτά, όπως προέκυψε και από το focus group, οι απόφοιτοι συσχετίζουν το υψηλό επίπεδο δυσκολίας σπουδών με θετικά μαθησιακά αποτελέσματα όπως είναι η απόκτηση επιστημονικών γνώσεων και η ανάπτυξη κριτικής σκέψης.

Σε γενικές γραμμές οι απόφοιτοι θεωρούν ότι οι σπουδές τους αποτελούν μια καλή βάση για την είσοδό τους στην αγορά εργασίας με την πλειοψηφία των αποφοίτων (συγκεκριμένα το 86,5%) να αναφέρει ότι βρήκε δουλειά μέσα στο πρώτο χρόνο μετά την αποφοίτηση του και μάλιστα σε σχετικό με τις σπουδές του αντικείμενο (66,7%). Σημαντικό επίσης κρίνεται το γεγονός ότι σε ποσοστό 76,2% απαιτητό από τους τωρινούς εργοδότες των αποφοίτων ήταν πτυχίο του τομέα τους ή παρεμφερούς τομέα, στοιχείο που δείχνει ένα χαμηλό ποσοστό ετεροαπασχόλησης των αποφοίτων. Παρόλα αυτά, για τους απόφοιτους κάποιων τμημάτων παρατηρείται ένα υψηλότερο ποσοστό ετεροαπασχόλησης.

Ένα σχετικά σημαντικό ποσοστό βρίσκει ότι το πρόγραμμα που παρακολούθησε βοηθά την ανάπτυξη δεξιοτήτων όπως η κριτική σκέψη, η αποδοχή νέων ιδεών και η αυτόνομη απόκτηση νέας γνώσης, όμως σχετική υστέρηση εμφανίζεται στην χρήση τεχνολογικών εφαρμογών. Οι ψηφιακές δεξιότητες δεν ήταν ποτέ πιο κρίσιμες για τις επιχειρήσεις και το εργατικό δυναμικό

από ότι σήμερα, και η μεγαλύτερη διεπαφή του επιστημονικού αντικειμένου των σπουδών με την τεχνολογία θα βοηθήσει τους αποφοίτους να αναπτύξουν αυτή τη δεξιότητα και θα τους βοηθούσε να γίνουν ακόμη καλύτεροι υποψήφιοι στην αγορά εργασίας. Επίσης, στο πλαίσιο της απασχολησιμότητας, ένας σημαντικός ρόλος των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι να παρέχουν στους αποφοίτους τις όλες εκείνες τις δεξιότητες που θα τους επιτρέψουν να βρουν εργασία μετά την αποφοίτησή τους. Τέτοιες δεξιότητες είναι η δεξιότητα γραπτής και προφορικής επικοινωνίας, η δεξιότητα κριτικής σκέψης καθώς και η δεξιότητα της συνεργασίας.

Επίσης, από τα δεδομένα μας είδαμε ότι αρκετοί απόφοιτοι (68,9%) προχώρησαν σε μεταπτυχιακές σπουδές κυρίως λόγω του επιστημονικού τους ενδιαφέροντος για το αντικείμενο σπουδών καθώς και για την απόκτηση μεγαλύτερης εξειδίκευσης η οποία θα τους βοηθούσε στη μετέπειτα καριέρα τους. Από αυτούς σχεδόν οι μισοί έδωσαν “ψήφο εμπιστοσύνης” στο ΕΚΠΑ για τη συνέχιση των μεταπτυχιακών τους σπουδών κυρίως λόγω του περιεχομένου του προγράμματος σπουδών, του υψηλού επιπέδου παρεχόμενης γνώσης και της τοποθεσίας.

Όσον αφορά την απόκτηση πρακτικών γνώσεων σχετικά με μεθόδους και εργαλεία επιλογής προσωπικού, οι απόφοιτοι φαίνεται να επιζητούν περισσότερες γνώσεις καθώς αυτό θα τους προετοίμαζε ως καλύτερους υποψηφίους στην αγορά. Σε αυτή τη βάση το πανεπιστήμιο θα μπορούσε να αναπτύξει υπηρεσίες οι οποίες θα βοηθούσαν τους υποψηφίους σχετικά με τη δόμηση του βιογραφικού τους και συνοδευτικής επιστολής, τη διεξαγωγή συνεντεύξεων, τη χρησιμοποίηση των κοινωνικών δικτύων (π.χ linkedin) ως εργαλεία marketing, αλλά και την επαφή τους με μεθόδους και εργαλεία που χρησιμοποιούνται από τις εταιρίες για την επιλογή και αξιολόγηση προσωπικού. Η διαδικασία της επιλογής των υποψηφίων στην αγορά εργασίας συνεχώς εξελίσσεται και κατά συνέπεια οι απόφοιτοι θα πρέπει να είναι εξοικειωμένοι με τις μεθόδους αυτές ώστε να προετοιμάσουν τα μελλοντικά τους βήματα.

Επίσης, οι απόφοιτοι θα ήθελαν περισσότερη καθοδήγηση αναφορικά με τον επαγγελματικό τους προσανατολισμό και πιο άμεση και πλούσια πληροφόρηση αναφορικά με τις ευκαιρίες καριέρας. Το γραφείο διασύνδεσης θα μπορούσε να αναπτύξει υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού όπου οι φοιτητές θα μπορούσαν να αντιλαμβάνονται τις γνώσεις, τις ικανότητες, τις δεξιότητες, τα ενδιαφέροντά και τις αξίες τους και να λαμβάνουν αποφάσεις σχετικά με την καριέρα τους. Επίσης, η ανάπτυξη ενός δυναμικού portal όπου οι φοιτητές και οι

απόφοιτοι θα μπορούσαν να ενημερώνονται για ευκαιρίες καριέρας καθώς και πρακτικής άσκησης θα παρείχε μια άμεση και στοχευμένη ενημέρωση προς τους φοιτητές αναφορικά με ευκαιρίες στην αγορά εργασίας. Επιπλέον, η οργάνωση ημερών καριέρας θα βοηθούσε τους φοιτητές να έρθουν σε επαφή με εταιρίες που δραστηριοποιούνται σε όλους τους κλάδους της οικονομίας και θα τους βοηθούσε να συνδεθούν με την αγορά εργασίας. Τέλος η ανάπτυξη ενός συλλόγου αποφοίτων θα μπορούσε να ενισχύσει την επικοινωνία μεταξύ των αποφοίτων και να βοηθήσει τους απόφοιτους τόσο στη μετάβασή τους στην αγορά εργασίας όσο και στη μετέπειτα καριέρα τους.

Πηγές:

https://ec.europa.eu/eures/public/living-and-working/labour-market-information/labour-market-information-greece_en

<https://ec.europa.eu/eurostat/web/lfs/publications/results>

<https://www.statistics.gr/documents/20181/9619e12a-2267-3860-330c-f020aca35121>